

## ЭЗГУ ИШЛАРГА СОЯ СОЛМАНГ!

Чимбой туманида «Нукус Алияр қурилиш» МЧЖ томонидан 10 та уй-жойни қуришда 158 млн. сўмлик, Нукус туманида «8-сонли Тахияташ» қурилиш корхонаси томонидан эса 8 та уй-жойни қуришда 15 млн. 200 минг сўмлик қурилиш ишлари бажарилмасдан, бюджет маблағлари талон-торож қилинганлиги аниқланди.



## ЭГАСИНИ ЙИҚИТГАН НАФС

Ўша пайтда у Лазиз Эшонқулов билан танишди. Гап орасида Л.Эшонқуловга «Олмалиқ КМК» АЖнинг айрим раҳбар ходимларини танишини, агар бирортаси ишга кириш ниятида бўлса, ёрдам бериши ҳақида оғиз кўпиртирди. Шунингдек, ушбу хизмат текинга бўлмаслиги, «хизмат ҳақи»дан унга ҳам ажратишини айтди.



# Нидо

Mustaqillik huquq demakdir



1997-yil 27-avgustdan chiqa boshlagan

www.huquq-gazeta.uz

2015-yil 4-iyun, №22 (959)

### Бош прокуратурада

## Ҳамкорликдаги илмий-амалий конференция

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси томонидан судлар ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ҳамда фуқаролик жамияти институтлари билан ҳамкорликда «Фуқароларнинг ҳуқуқий фаоллигини оширишда суд ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг фуқаролик жамияти институтлари билан ҳамкорлиги» мавзусида илмий-амалий конференция ташкил этилди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси, Олий суди, Олий ҳўжалик суди, Адлия, Ички ишлар вазирликлари, Давлат Божхона ва Солиқ кўмиталари, Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси, Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази, Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институти, Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси, «Ижтимоий фикр» жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази, «Маҳалла» хайрия жамоат фонди, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги ходимлари, таълим муассасаларининг ўқитувчилари,

талабалар ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди.

Қайд этилганидек, қонун ус-туворлиги ҳамда қонунийликни мустаҳкамлаш, шахс ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлашга қаратилган суд-ҳуқуқ тизимини изчил демократлаштириш ҳамда либераллаштириш мамлакатимизни демократик янгилашнинг муҳим йўналишидир. Ўз навбатида, аҳолининг юксак ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданияти демократик ҳуқуқий давлат ҳамда фуқаролик жамиятининг асоси ҳисобланади. Тадбир иштирокчилари томонидан нафақат фуқароларнинг ҳуқуқий билимлари ва ундан фойдалана олишлари, балки уларнинг

ҳуқуқбузарликка қарши курашишда қатнашишлари ҳуқуқий фаоллигининг муҳим белгиси эканлиги алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Анжуманда аҳолининг кенг қатламлари билан суд ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг вакиллари, адвокатлар ва ҳуқуқшунос олимларнинг урғашувларини ташкил этиш, ҳуқуқий адабиётларнинг оммабоплигини таъминлаш фуқароларнинг ҳуқуқий фаол бўлишига кўмак бериши таъкидланди.

Тадбир якунида аҳолининг ҳуқуқий онги, маданияти ва ҳуқуқий фаоллигини оширишда суд ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар билан Фуқаролик жамияти институтлари ўртасидаги ўзаро ҳамкорлик самарадорлигини янада оширишга ҳамда мазкур соҳадаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни такомиллаштиришга доир тавсиялар ишлаб чиқилди.

Бош прокуратура Матбуот хизмати

### Парламентда

## Ислохотлар янада такомиллаштирилмоқда

Мамлакатимизда соғлиқни сақлаш тизимида олиб борилаётган кенг қамровли ислохотлар тиббий хизмат сифатини янги bosқичга кўтариб, ҳақимиз саломатлигини янада мустаҳкамлашда муҳим аҳамият касб этмоқда. Айниқса, аҳолини сифатли, кафолатланган дори воситалари билан таъминлаш ҳамда фармацевтика фаолиятини тубдан такомиллаштиришга қаратилган сый-ҳаракатлар изчилик билан давом эттирилмоқда.

Тизимдаги мазкур фаолиятлар бугунги кунгача амалдаги «Дори воситалари ва фармацевтика фаолияти тўғрисида»ги Қонун билан тартибга солиниб келинмоқда. Айтиш лозим, ушбу қонун 1997 йилда қабул қилинган вақтда республикада атиги 2 та фармацевтика корхонаси фаолият кўрсатиб, 30 га яқин номдаги дори воситалари ишлаб чиқарила эди. Мазкур қонун билан республикада фармацевтика саноатининг ривожланишига асос солинди. Натижада бугун юртимизда соҳада фаолият юритаётган корхоналар сони 149 тага етиб, улар томонидан 1482 номдаги дори воситалари ишлаб чиқарилапти. Шу билан бир қаторда, мамлакатимизда дори воситалари сифатини назорат қилиш тизими яратилган бўлиб, уларнинг таркибиде 8 та тиббий маҳсулотларни сертификатлаштириш органи, 15 та назорат-тахлил лабораторияси фаолият кўрсатмоқда. Шунга қарамай, вақт ўтиши билан соҳага кириб келаётган ўзгаришлар ва ис-

лохотларда юз бераётган тараққиёт амалдаги қонуннинг айрим нормаларини сезиларли даражада янгилашни тақозо қилди.

Шу муносабат билан Олий Мажлис Қонунчилик палатаси муҳокамашига киритилган янги тахрирдаги «Дори воситалари ва фармацевтика фаолияти тўғрисида»ги Қонун лойиҳаси депутатлар томонидан концептуал жиҳатдан қўллаб-қувватланиб, биринчи ўқида қабул қилинди. Қонун лойиҳаси даставвал Қонунчилик палатаси фракцияларида, Экоҳаракат депутатлар гуруҳи йиғилишларида муҳокама қилиниб, таклифлар олинди. Меҳнат ва ижтимоий масалалар кўмитаси ҳузурда тuzилган ишчи гуруҳи қонун лойиҳасини биринчи ўқишга киришти олдида фракцияларнинг нуктаи назарини ўрганди, уларнинг мазкур йўналишдаги таклиф-мулоҳазаларини инобатга олди. Палатанинг навбатдаги ялпи мажлисида эса мазкур қонун лойиҳаси депутатлар, ҳуқумат аъзолари, вазирлик ва идораларнинг масъул ходимлари иштирокида кизгин муҳокама қилинди.

Муҳокамаларда депутатларни қизиқтирган саволларига, уларнинг фикрларига мутахассисларнинг, ишчи гуруҳига жалб этилган экспертлар гуруҳининг муносабатлари билдирилди. Йиғилишларда айтилган барча фикр-мулоҳазалар, қўллаб таклифлар ва нуктаи назарлар қонун лойиҳасини иккинчи ўқишга тайёрлаш жараёнида албатта инобатга олиниши таъкидланди ва масъул кўмитага уни маромига етказиш юзасидан тегишли топшириқлар берилди.

Ўз мухбиримиз



## Бўлажак олимпия чемпионлари беллашмоқда

Мамлакатимизда «Умид ниҳоллари — 2015» спорт ўйинларининг финал bosқичи ёшлик ва спорт байрами сифатида ўтказилмоқда

Президентимиз Ислам Каримов ташаббуси билан ўтказилаётган «Умид ниҳоллари», «Баркамол авлод» ва «Универсиада» спорт ўйинлари ёш авлодни спортга кенг жалб этиш, соғлом турмуш тарзини оммалаштириш, ёшлар қалбиде Ватанга муҳаббат, истиқлол гоғларига садоқат, миллий гурур ва ифтихор туйғуларини камол топтириш, буюк аждодларимизнинг мардлик ва жасурлик анъаналарини муносиб давом эттиришда муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда.

Узоқни кўзлаб амалга оширилган ушбу эзгу ишларнинг натижаларига бугун бутун дунё тан бермоқда. Уч bosқичли мазкур спорт мусобақаларида жисмонан ва руҳан чиниққан, тажриба ва маҳоратини оширган қўллаб спортчиларимиз энг нуфузли спорт анжуманларида — қитъа ва жаҳон чемпионатлари, Осиё ва Олимпия ўйинларида юксак ғалабаларга эришмоқда. Уларнинг шарафига Ватанимиз байроғи бандан кўтарилиб, давлатимиз мадҳияси янграмоқда.

Мазкур тизимнинг илк бўғини — «Умид ниҳоллари» спорт ўйинларининг бу йилги финал bosқичи ўзгача тарзда — ёшлик ва спорт байрами сифатида худудларда ташкил этилмоқда. Бундан кўзланган асосий мақсад — ушбу спорт мусобақаларининг оммавийлигини янада ошириш, унда янада кўпроқ ёшларимиз қатнашишини таъминлаш, соғлом турмуш тарзи тамойилларини ҳар томонлама тарғиб қилишдан иборат.

Вилоятларда бўлиб ўтаётган мусобақаларда ўқувчилар спортнинг ўн етти тури — бадий гимнастика, бадминтон, баскетбол, бокс, волейбол, дзюдо, енгил атлетика, огир атлетика, спорт гимнастикаси, стол тенниси, сузиш, таэквондо, футбол, шахмат, эркин ва юнон-рум кураши, кўл тўпи бўйича беллашмоқдалар. Эътиборли жиҳат, мусобақада ўқувчилар асосан Олимпиада дастуридан жой олган спорт турлари бўйича ўз маҳоратини намойиш этишмоқда.

Худудларда ўтказилаётган мусобақаларнинг финал bosқичида биринчи ўринни кўлга киритган жамоаларга Президентимиз совғаси — «Дамас» автомашинаси топширилмоқда.

Дарҳақиқат, спорт ёшларимизнинг иродасини тоблайти, қийинчиликларни сабот билан енгилга ўргатади. Усиб келаётган ёш авлодда ўз Ватани ва халқининг жаҳондаги обрў-эътибори янада ошишдан гурурланиш туйғусини тарбиялайди. Бундай тадбирлар ёшлардан дўстлик, ҳамжихатлик ва эзгу ишларга интилишларини намойиш этиш учун яхши имкониятдир.



## Соддадиллар «овчиси»

Аёл зоти қадимдан меҳр-шафқат тисоли бўлган. Улар хонадон файзи, фарзандлар тарбиячисидир. Шундай экан, баъзида айрим аёлларнинг жиний қилмишларини эшитиб, уларнинг қарамоғида камол топаётган болалар тарбияси қандай бўлар экан, деб ўйланиб қоласан киши.

Файзли оиланинг бекаси, икки нафар фарзанднинг онаси бўлмиш Дилдора Ганиева кейинги пайтда нафс васвасасига учиб, катта хато қилди. Қилмишлари яхшиликка олиб келмаслигини билса-да, вақтида этагини йиғштириб олмади.

Бир куни Тошкентга кетаётиб, йўлда Я.Рофиева билан

танишиб қолди. Анча суҳбатлашиб, Дилдора ҳамроҳи қайнукиси билан Корея давлатига ишга кетмоқчи эканлигини билиб олди. Вазиятдан унумли фойдаланишни истган Дилдора:

— Кореяга ишга юборадиган танишларим бор. Истанангиз улар орқали сизларни ишга жойлаштириб қўяман, — деди.

Танишларнинг унисини қўйиб, бунисини мақабат кетган Дилдорага суҳбатдоши ишонди-қўйди ва Корея сафарини тезлатишни сўраб, Дилдорани шошира бошлади.

— Хўжатларингизни расмиёлаштириш учун озроқ ҳаражат қилишингиз керак, —

деди Дилдора.

"Демак, сарф-харажатсиз иш битмайди", деган фикрга келган Я.Рофиева қайнукаси ва ўзи учун "ҳозирча шу" дея сумкасидан 500 минг сўм чиқариб берди. Орадан бироқ вақт ўтиб учрашганларида яна 1000 АҚШ доллари, кейинчалик 300 минг сўм келтириб берди. Дилдора орада "хўжатлар учун зарур", деб уларнинг фуқаролик паспортини олиб қўйди. Олинган пуллар эса унинг эҳтиёжлари йўлида сарф бўлиб кетди. Кўп ўтмай Я.Рофиеванинг паспортига қоғоз ёпиштириб, яросиз ҳолатга келтирди. Сафарни умид билан кутаётган Я.Рофиевага эса турли бахоналарни

**Олимжон СОЛИЕВ,**  
Жиззах шаҳар прокурори

рўқач қилаверди.

У бу вақт оралиғида яна бир неча фуқарони ҳам лақиллатишининг уддасидан чиқди. Жумладан, Д.Кандан 200 АҚШ доллари, Р.Ҳошимов ва О.Пўлатоваларнинг ҳар биридан 1 млн. 680 минг сўм, Д.Рўзиёевдан 3 млн. сўм ҳамда М.Муҳаммадиев ва А.Жўраевлардан 1100 АҚШ долларини фирибарлик йўли билан қўлга киритди.

Бировнинг ҳақидан қўрқмай қолган Дилдора бу билан чекланиб қолмади. "Телевидеода ишлайман", деб Д.Аб-

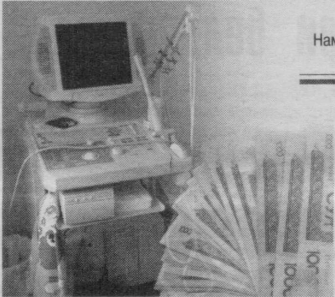
дуназарованинг ишончига кирди. "Банкдан кредит олиб бераман", деб унинг 16 млн. сўмлик тилла тақинчоқларини қўлга киритди. Йўл-йўлак Ш.Икромованинг 180 минг сўмлик пардозлик буюмларини "сотиб бераман", деб олиб кетди.

Ҳаётда учраб турадиган бундай аёлларнинг мақластри олдидан қўлчилик иш эшолмай қолади. Лекин ёш-у кекса, аёл-у эркек, ким бўлишидан қатъи назар, қонун олдидан тенг. Жиноят содир этдим, жазосини олишга мажбур.

Суд ҳукми билан Дилдора Ганиева тўрт йил мuddатга озоликдан маҳрум этилди. Шунингдек, ундан жабрланувчиларга етказилган моддий зарар ундирилдиган бўлди.

Истиқлол йилларида тиббиёт соҳасида салмоқли ислохотлар амалга оширилди. Тиббий муассасаларнинг аксарияти замонавий қиёфа касб этиб, давр талаблари даражасида жиҳозланди, сўнгги русумдаги тиббий асбоб-ускуналар билан таъминланди. Буларнинг барчаси аҳоли саломатлигини самарали муҳофаза этиш, соғаюм авлод камол топишига эришиш мақсадига амалга оширилаяпти, албатта.

## Оқ халатга доғ туширганлар



**Аброр ЭРГАШЕВ,**

Наманган вилоят прокуратураси бўлим катта терговчиси

Ушбу жараёнда тиббиёт ходимлари зиммасига юқланган масъулия таъминоти таъкидлаб ўтишнинг ҳожа тўлмаसा керак. Ўз соҳасининг билимдони, тажрибали, касбига садқоқли тиббиёт ходимлари чинакам саломатлик посбонлари сифатида фаолият кўрсатмоқдалар.

Бироқ айрим ҳолатлар кўнгилни хира қилади. Бу ҳам бўлса, соҳа ходимлари орасида касбига, шиқорлик қасамёдида хиёнат қилиб, беморлар манфаатини эмас, балки ўз нафсини ўйлаётганларнинг борлигидир.

Яқинда Тўрақўрган туманидаги тиббиёт муассасаларида ишлаб келган бир неча шиқоркор устидан суд ҳукми ўқилди. Улардан бири Фарҳоджон Шокиров Тўрақўрган туман марказий поликлиникасида ултратравуш текшируви врачлари, яна бир оқ халат соҳибаси Гулнара Турсунметова эса туман марказий шиқорхонаси тез ёрдам бўлимида шу йўналишда ишлайди. Г.Турсунметова 2013 йил 18 январда жиноят ишлари бўйича Мингбулок туман суди томонидан Жиноят кодексининг 228-моддаси 3-қисми билан айбдор деб топилиб, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг 2012 йил 5 декабрдаги амнистия актига асосан жазодан озод этилган. Бундан тўғри ҳулоса чиқариб олмаган Г.Турсунметова яна жиноятга қўл урди.

Судланувчилар орасида туман марказий тугурхонасининг ултратравуш текшируви врачлари Умида Мирзаева ва Дурдонахон Ғофурова, туман марказий поликлиникаси стоматология бўлими врачлари Шохида Каримова, марказий поликлиника ултратравуш текшируви врачлари, муқаддам судланган Умидхон Мансурова ҳам бор.

Уларнинг барчаси беморларни ултратравуш текширувидан ўтказиш бепул бўлгани ҳолда, 2011-2013 йиллар давомида текширувдан ўтган беморлардан хизмат ҳақи талаб қилганлар. Аниқланишича, ўтган вақт давомида судланувчи Ф.Шокиров шу йўл билан 13 млн. 282 минг сўм, Г.Турсунметова 11 млн. 325 минг сўм, У.Мирзаева 13 млн. 505 минг сўм, Д.Ғофурова 13 млн. 703 минг сўм, Ш.Каримова 4 млн. 560 минг сўм пулни беморлардан товламачилик билан олиб, кассаларини тўлдирган.

Дард чекаётган беморнинг кўзига шиқоркорлар наҳот фариштаси бўлиб кўриниши табиий. Инсон шиқо топиш учун пулини аямайди. Чунки саломатлик ҳар қандай моддий бойликдан афзал. Шунинг учунми, аксарият беморлар биз юқоридан номиларни келтирган шиқоркорларнинг УТ текшируви учун жорий этиб қўйган "тўлов меъёри"ни табиий ҳол деб билган ва улар талаб қилган суммани беришган. Бироқ беморлар орасида қонунни, ўз ҳақ-ҳуқуқини биладиганлари ҳам кўп. Ана шундайлардан бирининг ёрдами билан маъкур жиноят фош этилди.

Суд ҳукми билан уларга тегишли жазо тайинланди. Жиноят тудайли етказилган моддий зарарлар давлат фойдасига ундирилди.

Жиноят тафсилотидан боҳабар бўлган кишининг ҳаёлидан бир фикр ўтади: қонунни менсимабган, нафсининг измига кирган инсон бир кун келиб пушаймонлик гирдобига қолиши аниқ

## Оғуфрушулар занжири узилди

**Ахбор МУҲАММАДБОКИЕВ,**

Яшнобод туман прокурорининг ўринбосари

Ярим тун бўлганлиги боис "Эркин" ИПХ маскани орқали пойтахтга кириб келаётган автомобиллар кундузига нисбатан анча сифрак. Хизмат вазифини ўтаётган ходимлар ҳар бир машинани синчкованик билан кўздан кечиримоқда.

Тунги соат иккиларда масканга яқинлашиб келган "Капитива" русумли автомобилни тўқтатиб, ҳайдовчининг ҳўжатларини текшира бошлашганда, олд ўриндиқда ўтирган йўловчи нима учундир безовта бўла бошлади. Табиийки, бу ҳолат ички ишлар ходимларида суҳба уйғотиб ва улардан бири йўловчидан паства тушишни сўради. Унинг ёни текширилганда шимининг чўнтағидан гугурт қутисидан яшил рангли, ўзига хос хидли модда борлиги маълум бўлди. Аммо йўловчи шу заҳоти қочиб қолди. Ходимлар унинг ортидан қувлашди, аммо ета олинмади.

Бироқ, "бузоқнинг югургани сомонхонагача", дейилганидек, орадан уч ойга яқин вақт ўтгач, "қочок" йўловчи барибир қўлга тушди. Терговолди суриштирувларидан аён бўлишича, у 1986 йили Тошкент вилоятида тугилган Шариф Мансуров (исм-фамилиялар ўзгартирилган) бўлиб, ўтган йилнинг сентябрь ойида Ҳўйтепа шаҳридаги ташландиқ истироҳат боғида фуқаролар Б.Насриддинов ва А.Тўраевдан икки дон гугурт қутисидagi марижуна гиёҳвандлик моддасини 200 минг сўмга сотиб олади.

Уйига келиб, "молини майда"лаб, алоҳида

қоғозларга ўрайди-да, биттасини таниши З.Ҳаитовга 40 минг сўмга пуллаиди. Ўз навбатида З.Ҳаитов ушбу моддани А.Герасимовга ўтказди. А.Герасимов эртаси кунги тўқтилиби, текширилади ва унинг ёнидан бир кун олдин харид қилинган "мол" топилади. Бу пайтда эса Ш.Мансуров гугурт қутисидagi "мол"ни яна бир таниши Қ.Жўраевга сотаётган экан. Ш.Мансуров ўша кунги кечки пайт қўлга олинди. Унинг ёнидан сотиш учун тайёрланган "мол" топилиб, ашёвий далил сифатида расмийлаштирилди. Шу куннинг ўзида уйда бангхона ташкил этган Қ.Жўраевнинг кингир фаолиятига ҳам чек қўйилди.

Шундай қилиб, захри қотилин бири иккинчисидан олиб, учинчисига ўтказиш орқали ҳосил қилинган ўзига хос занжир узилди. Ҳаллол меҳнат қилиб, рўзгор тебратиш ўрнига енгил-елли даромад топишни афзал билган оғуфрушуларга суд томонидан тегишли жазо тайинланди. Шу билан бирга, улардан ашёвий далил сифатида олиб қўйилган гиёҳвандлик воситалари йўқ қилинди.

## Имтиёз ва кафолатлар тадбиркорлик ривожига учун

**Бощ прокуратура ҳузурдаги СВОЖДЛҚК департаментининг Зангиота туман бўлими ходимлари томонидан солиқ базасини кенгайтириш, ноқонуний нақд пул айланмаларининг олинди олиш, яширин ишлаб чиқаришга қарши курашни самарадорлигини оширишда аҳолининг бахлигини таъминлаш ва янги иш ўринлари яратишга алоҳида эътибор қаратилган.**

**Азаматхон САЙДАВУТОВ,**

СВОЖДЛҚК департаментининг Зангиота туман бўлими бошлиғи ўринбосари

Бу борада жорий йилнинг ўтган даврида тадбиркорларга кўрсатилган амалий ёрдамлар натижасида янги ва қўшимча иш ўринлари яратилди. Улар томонидан қўшимча маҳсулотлар ишлаб чиқариш ва хизматлар кўрсатилиши тудайли давлат буюжетига солиқлар тўланишига эришилди.

Хусусан, туман ҳудудида ноқонуний ишлаб чиқариш билан шуғулланиб келаётган фуқароларнинг фаолиятига қонуний тўлиқ бериш натижасида турли хилдаги халқ истеъмол товарларини ишлаб чиқарувчи ва хизмат кўрсатувчи 54 та хўжалик юритувчи субъектлар давлат рўйхатида олинди, 67 та янги иш ўринлари яратилди. Масалан, ҳуқуқий ёрдам ва фаолиятига қонуний тўлиқ берилиши натижасида фуқаро Қ.Қўрбонова томонидан 5 та, фуқаро А.Қорёғдиев томонидан 4 та янги иш ўринлари

яратилиб, улар кийим-кечак тикиш билан шуғулланиш учун хунармандлар уюшмасига аъзо бўлишди.

Белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтмасдан, ношарар жойда яширин тикув чеҳи фаолиятини юритиб келаётган Н.Кориевага ҳам ҳуқуқий кўмак ва амалий ёрдам кўрсатилди. Натижада ноқонуний цех ўрнида "Диёр Бизнес" МЧЖ ташкил қилиниб, 20 нафар маҳалла хотин-кизлари иш билан таъминланди.

Яна бир ҳолатда фуқаро М.Тўраевнинг ноқонуний фаолиятига барҳам берилди. Аниқланишича, у белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтишдан бўйин товлаб, ишлаб чиқариш чеҳи ташкил қилган. Текширув жараёнида ҳуқуқбузарнинг қилмишидан пушай-қўрбонова томонидан 5 та, фуқаро А.Қорёғдиев томонидан 4 та янги иш ўринлари

билдирганлиги учун унга ҳуқуқий ёрдам кўрсатилди ва яширин цех ўрнига "Sugar Business Elite" оилавий корхона ташкил этилди. Қонуний фаолият кўрсатиш даромад топиш афзаллигини тушуниб етган оилавий тадбиркор эндиликда янги ташкил этилган корхона фаолиятини янада такомиллаштириш ҳаракатида. Шунингдек, оилавий корхонада қисқа фурсатлар ичида рақобатбардор маҳсулотларнинг бир неча турини тайёрлаш йўлга қўйилди.

Ана шундай тадбирлар тудайли ўйлаб тадбиркорлик субъектлари тегишли тартибда давлат рўйхатидан ўтказилиб, уларга ҳуқуқий ва амалий ёрдам кўрсатилмоқда. Зотан, жамиятимизда етакчи ўрин тутаётган кичик бизнес ва хуқуқий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш мамлакатимизда амалга оширилаяётган кенг қўламли ислохотларнинг муҳим йўналишларидан биридир.



# Эъзоз-у ардоғимиздасиз

Ёши улуг инсонларни эъзозлаш, уларга ғамхўрлик ва иззат-икром кўрсатиш халқимизнинг қон-қонига сингиб кетган юксак фазилатлардан ҳисобланади. Авлоддан авлодга ўтиб келётган бу қадриятлар давлатимиз сиёсатида ҳам кўчган ва унинг асосий йўналишларидан бирини ташкил этади. Мамлакатимизда мустақиллик йилларида бу борада кўплаб қонун ҳужжатлари қабул қилинди. Ана шу ҳужжатларда кексаларнинг ҳаёт даражаси ва сифатини ошириш, саломадлигини мустаҳкамлаш, ижтимоий ҳимоялаш, хусусан, пенсия таъминотини такомиллаштириш, уларга имтиёзлар бериш ва бошқа ғамхўрликлар ўз аксини топган.

2015 йилнинг "Кексаларни эъзозлаш йили" деб эълон қилиниши Ўртбошимиз раҳнамолигида ёши улуг инсонларни қадрлаш ва уларга ғамхўрлик кўрсатиш борасида амалга оширилаётган узлуқсиз ишларнинг мантиқий давоми бўлди.

Президентимиз томонидан 2015 йил 18 февралда қабул қилинган "Кексаларни эъзозлаш йили" Давлат дастури тўғрисида"ги Қарорда мазкур дастури амалга оширишнинг устувор вазифа ва йўналишлари белгилаб берилди. Ушбу қарор ижросини таъминлаш борасида 2015 йил 2 мартда Қашқадарё вилояти ҳокимининг қарори қабул қилиниши, чоратадбирлар Дастури ишлаб чиқилган. Вилоят прокуратураси томонидан бу борадаги қонун ҳужжатлари ижросини таъминлаш борасида доимий назорат тадбирлари олиб берилмоқда.

Айни пайтда бутун мамлакатимизда бўлгани сингари вилоятимизда ҳам кексаларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларнинг оила ва жамиятдаги ўрни ва обрўини янада ошириш мақсадида кенг қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлар тизимли равишда амалга оширилмоқда. Жорий йилнинг ўтган даврида бу борада 78,7 млрд. сўм маблағ сарфланди. Ушбу маблағнинг 7,9 млрд. сўми (10 фоизи) бюджет ва бюджетдан ташқари фондлар, 70,8 млрд. сўми (90 фоизи) эса ҳомиёлар ва ижрочилар ҳиссасига тўғри келади.

Бу йил мамлакатимизда "Хотира ва қадрлаш кўни" ҳар қачонгидан ҳам юксак савияда нишонланди. Президентимизнинг "Ўзбекистон Республикаси фуқаролари — 1941-1945 йиллардаги уруш ва меҳнат fronti фахрийларини" Иккинчи жаҳон урушидаги Ғалабининг 70 йиллиги" эсдалик юбилей медал билан мукофотлаш тўғрисида"ги Фармонида асосан вилоятимиздан ҳам иккинчи жаҳон урушида қатнашган ва фронт ортида матонат кўрсатган кўплаб ёши улуг инсонлар мазкур эсдалик юбилей медалига сазовор бўлдилар.

Давлатимиз раҳбари томо-

нидан 2014 йил 13 октябрда қабул қилинган "1941-1945 йиллардаги уруш ва меҳнат fronti фахрийларини ижтимоий қўллаб-қувватлашни янада кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармонга кўра, 1941-1945 йиллардаги уруш ва меҳнат фахрийлари йилга бир марта ўзлари учун мақбул муддатларда Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси Кенгаши ҳамда республика давлат ва ҳужалик бошқаруви органларининг санаторий-соғломлаштириш муассасаларида бепул соғломлаштириш курсидан ўтиш ҳуқуқига эга бўлдилар. Жорий йилнинг ўтган даврида уруш қатнашчилари ва меҳнат фахрийларидан 72 нафар, кекса пенсионер ва ногиронлардан 858 нафар фуқаро Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги тизимидagi санаторийларда бепул соғломлаштирилди. Умуман, 2015 йилда республикадаги санаторий-соғломлаштириш муассасаларига юбориш кўзда тутилган уруш ва меҳнат fronti фахрийларининг рўйхати шакллантирилган бўлиб, улар бир йилда бир марта темир йўл транспортда бепул юриш, шунингдек, ҳаво транспортда белгиланган йўл ҳақи қийматининг 50 фоизини тўлаш (борди-келишда) ҳуқуқидан фойдаланишлари учун ушбу рўйхат "Ўзбекистон Темир йўллари" ва "Ўзбекистон Ҳаво йўллари" компанияларига тақдим этилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 14 апрелдаги "Кексаларни ижтимоий ҳимоя қилиш ва моддий қўллаб-қувватлашни янада кучайтириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида" Фармони "Кексаларни эъзозлаш йили" Давлат дастурига мувофиқ ҳамда 100 ёшга тўлган ва ундан ошган шахсларга муносиб эътибор қаратиш, шунингдек, пенсионерлар, 1941-1945 йиллардаги уруш ва меҳнат fronti фахрийларини манзилли ижтимоий ҳимоя қилиш ва моддий



қўллаб-қувватлашни кучайтириш мақсадида қабул қилинган муҳим ҳужжат бўлди. Мазкур Фармонда 2015 йилнинг 1 майдан 100 ёшга тўлган ва ундан ошган фуқаролар пенсиясига ҳар ойда энг кам иш ҳақининг 100 фоизи миқдоридега устама тўлаш белгиланган. Шунингдек, 2015 йилнинг 1 майдан уй-жой-коммунал хизматлар ҳақини тўлаш бўйича энг кам иш ҳақининг табақалаштирилган миқдоридега ҳар ойда компенсация пул тўловлари бериладиган шахслар имтиёзли тоифаларининг янги рўйхати тасдиқланди. Бундан ташқари, 2015 йил давомида 75 ёшга тўлган ва ундан ошган фуқаролардан тайинланган пенсия ва нафақаларнинг ҳисоблашиши, шунингдек, қонунчиликда кўзда тутилган имтиёзларнинг қўлланилиши тўғрисидаги текшириш натижаларига кўра аниқланган ортиқча тўланган пенсия ва нафақалар миқдорини ҳисобдан чиқариш белгиланди.

Мазкур Фармонга асосан, ойлик компенсация тўловлари 1941-1945 йиллардаги уруш ногиронлари, қатнашчилари ва уларга тенглаштирилган шахсларга энг кам иш ҳақининг 50 фоизи, кўзи оғир биринчи гуруҳ ногиронлари, ўзгалар қарамоғига муҳтож ёлғиз пенсионерларга 45 фоизи, уруш давридаги меҳнат fronti қатнашчиларига 25 фоизи миқдоридега тўланади. Ҳисоби-китобларга кўра, ушбу имтиёз вилоятимизда истиқомат қилаётган 9164 нафар уруш ва меҳнат fronti фахрийларига қўлланилади ва ана шу мақсадда 904,6 млн. сўм маблағ сарфланади.

Вилоятимиздаги мавжуд 644 та фуқаролар йўғинида 1941-1945 йиллардаги уруш ва меҳнат fronti фахрийлари, шунингдек, ёлғиз ва ижтимоий мададага муҳтож кексаларнинг 2015-2017 йилларда уй-жой шароитларини яхшилашнинг худудий дастурлари ишлаб чиқилган бўлиб, бу

борада бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Хусусан, вилоят бўйича кам таъминланган, ёлғиз ва ижтимоий мададага муҳтож кекса кишилардан 1550 нафарининг уй-жойларини таъмирлашга 88 млн. сўм маблағ йўналтирилди.

Яккабоғ туманидаги "Саховат" ва Шахрисабз туманидаги "Мурувват" интернат уйларида яшовчи кекса кишиларни маънавий ва моддий қўллаб-қувватлаш бўйича чора-тадбирлар мажмуи ишлаб чиқилган. Ана шу мақсадда Шахрисабз туманидаги "Мурувват" уйига тумандаги дон маҳсулотлари корхонаси томонидан 22,2 млн. сўмлик ҳомийлик ёрдами кўрсатилди. Вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси томонидан эса Яккабоғ туманидаги "Саховат" интернат уйига 3 млн. 750 минг сўм миқдоридеги чойшаблар тўплами олиб берилди. Шунингдек, маҳаллаларда истиқомат қилаётган ёлғиз кексалар ва ижтимоий ҳимояга муҳтож 692 та оилага моддий ёрдам кўрсатилиб, ушбу мақсадлар учун 1573,2 млн. сўм маблағ сарфланди.

Маълумки, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилишда пенсия таъминоти муҳим аҳамият касб этади. Мамлакатимизда бу борадаги қонун ҳужжатлари йил сайин такомиллаштирилмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президентининг тегишли Фармонларига асосан 245314 нафар пенсия ва ижтимоий нафақалар олувчи фуқароларнинг пенсия ва нафақа миқдорлари қайта ҳисоблаб чиқилди. Бу борада қонунбузилиши билан боғлиқ бир қатор ҳолатларга йўл қўйилганлиги ҳам аниқланди.

Масалан, Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг Қарши шаҳар бўлими мансабдор шахслари ва бошқалар томонидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 8 сентябрдаги "Давлат пенсияла-

Рустам ХАЙИТОВ,  
Қашқадарё вилоят  
прокуратураси бўлим бошлиғи

рини тайинлаш ва тўлаш тартибини янада такомиллаштиришга йўналтирилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида"ги Қарори билан тасдиқланган "Давлат пенсияларини тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида"ги Низом талабларига зид равишда 140 нафар фуқарога ортиқча нафақа ва пенсия пуллари тўлаб юборилганлиги аниқланди.

Ушбу ҳолат юзасидан Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси Қарши шаҳар бўлими мансабдор шахслари ва бошқаларга нисбатан тегишли чоралар кўрилди.

Текшириш ва назорат тадбирлари мобайнида Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси Чироқчи туман бўлимида фуқароларнинг ҳужжатларини тўлиқ ўрганмасдан пенсия ва нафақа тайинлаш ҳолатлари содир этилганлиги ҳам аниқланди. Бу ишга ваколатли комиссия аъзолари томонидан йўл қўйилган хатolik туфайли 61 та ҳолатда пенсия пуллари ортиқча тўлаб юборилиб, давлат манфаатларига зарар etkazилган. Мазкур ҳолат бўйича Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг Чироқчи туман бўлими мансабдор шахсларига нисбатан ҳуқуқий чоралар кўрилди.

Кексаларни ижтимоий ҳимоя қилиш ва моддий қўллаб-қувватлашга доир қонун ҳужжатлари ижроси юзасидан ўтказилган текширишлар натижаларига кўра, 4 нафар шахснинг бузилган ҳуқуқлари тикланди. Қонунбузилиши ҳолатларини бартараф этиш билан боғлиқ 16 та тақдирнома киритилди. 4 нафар мансабдор шахс огоҳлантирилиб, 7 нафар шахсга нисбатан маъмурий иш, 4 та жиноят иши қўзғатилди. Etkazилган 89,3 млн. сўм миқдоридеги зарар ихтиёрий ундирилди.

Бугун Ўзбекистон кексаларини қадрлаш юрт сифатида ҳам дунёга машур. Бунга ажабланмас ҳам бўлади. Зеро, мамлакатимизда инсон бахт-саодати, унинг ҳақ-ҳуқуқлари ва манфаатлари олий қадриятга айланган. Ёши улуг, кўпни кўрган инсонларни эъзозлаш халқимиз маънавиятининг негизини ташкил этадиган асосий омиллардан бири сифатида эътироф этилади. Қарияларини қадрлаш, уларга эъзоз-у эътибор кўрсатган, уларнинг ўғитлари, панд-насихатларини азиз билган эл эса кам бўлмайди.

Шукрона

## Эътибордан мамнунмиз

Юртимиздаги кекса авлод вакиллари истиқлол йилларининг дастлабки кунлариданоқ эътибор ва ардоқда. Чунончи, қарилк нафақасини уйимизга олиб келиб беришга бўлса, юртимиздаги ҳар бир байрамда маҳалламиз фоаллари, шифокорлар, ёшлар йўқлаб, аҳволимиздан хабар олиб туришибди.

2015 йилнинг "Кексаларни эъзозлаш йили" деб эълон қилинган ҳам биз фахрийларга бўлган ҳурмат, ғамхўрлик белгисидир. Мен яшаётган

Марғилон шаҳридаги ўзгаришлар, кўрилатган кенг, равон кўчалар, бунёдкорлик ишлари — намунавий лойиҳа асосидаги уй-жойларни қўриб,

кувонасан киши. Фарзандларимизнинг ана шундай чиройли ва кўркам уйларида яшаётганидан севинаман. Айниқса, неварачевараларим таълим олаётган янги курилган мактаб, коллеж ҳамда лицейларни қўриб, беҳад хурсанд бўламан. Ана шундай обод, жаннатмакон юртимизга кўз тегмасан. Давлатимиз, Ўртбошимиз томонидан кўрсатилаётган бундай ғамхўрликдан кўксимиз

тоғдек қўтарилиб, юртимиздаги тинчлик-оқойишталик ва фаровонликдан умримизга умр қўшилмоқда.

Биз нурунийларни қадрлаётган, эъзозлаётган, барча шарт-шароитларни яратиб бераётган давлатимиздан миннатдоримиз. Ўзбекистонимизнинг келажига бундан-да буюк бўлишига астойдил ишонамиз. Осмонимиз доимо мусаффо бўлсин, юртимиз тинч бўлсин!

Абдусамат ота ҒУЛОМОВ,  
Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси,  
Марғилон шаҳри



# Эзгу ишларга соя солманг!



Қорақалпоғистон Республикасида 2014 йили 20 та қишлоқда намунавий лойиҳалар асосида 627 та уй-жой қуриш режалаштирилиб, улар учун газ, сув, электр тармоқлари, йўл ҳамда 8 та ижтимоий соҳа ва бозор инфратузими объектларини барпо этиш назарда тутилган эди.

Шунингдек, 2015 йилнинг 30 апрелигача 627 та уйнинг 531 тасида қурилиш ишлари тамомланиб, уларни белгиланган тартибда фойдаланишга топширишга доир ҳужжатлар расмийлаштирилган.

Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси органлари томонидан бу борадаги

қонун ҳужжатларига риоя этилиши мунтазам назорат қилиб келиниши баробарида, текширишларда баъзи ҳудудларда бу борадаги қурилиш ишларини сифатсиз бажариш ёки амалга оширилмаган ишларни ҳисоботларга қўшиб ёзиш каби ҳолатлар ҳам аниқланмоқда. Масалан, 2014 йилда Нукус тумани "Саманбай"

овул фуқаролар йиғини ҳудудида намунавий лойиҳалар асосида 10 та уй-жой қуриш учун "Қишлоқ қурилиш инвест" инжиниринг компанияси билан "Аэрострой Нукус" МЧЖ ўртасида шартнома тузилган. Шартнома шартларининг бажарилиши ва ажратилган пул маблағларининг мақсадли сарфланиши, ҳисоботларнинг ҳаққониди мутахассис жалб қилган ҳолда назорат ўлчови ўтказилганда, МЧЖ мансабдор шахслари томонидан ҳужжатларга сохта маълумотлар киритилгани, жуда кўп миқдордаги қурилиш ишлари амалда бажарилмасдан, ҳисоботларга қўшиб ёзилгани ҳолда "Қишлоқ қурилиш инвест" инжиниринг компаниясига тақдим қилганлиги аниқланди. Ушбу ҳолат юзасидан жиноят иши қўзғатилиб, суд томонидан айбдор шахсларга нисбатан

жазо муқаррарлиги таъминланди.

Чимбой туманида "Нукус Алияр қурилиш" МЧЖ томонидан 10 та уй-жойни қуришда 158 млн. сўмлик, Нукус туманида "8-сонли Тахияташ" қурилиш корхонаси томонидан эса 8 та уй-жойни қуришда 15 млн. 200 минг сўмлик қурилиш ишлари бажарилмасдан, бюджет маблағлари талон-торож қилинганлиги аниқланди. Ушбу ҳолатлар бўйича ҳам жиноят иши қўзғатилди ва айбдор шахсларнинг жавобгарлик масаласи ҳал этилди.

Шунингдек, Қўнғирот тумани ҳудудида 2014 йил 10 декабр кунига қадар қурилиш якунланиб, топширилиши лозим бўлган, шартнома бўйича фуқаролар томонидан дастлабки бадал пуллари тўлиқ тўланган 35 та намунавий лойиҳалар асосидаги яқка тартибдаги уйларида шу йилнинг

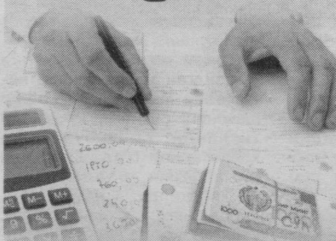
**Омирбай ХУДАЙБЕРГЕНОВ,**  
Қорақалпоғистон Республикаси  
прокуратураси  
бўлим бошлиғи

1 апрелига қадар ҳам қурилиш ишлари якунланмаган. Мазкур ҳолат юзасидан Қўнғирот туман ҳокимининг биринчи ўринбосари суд қарори билан маъмурий жавобгарликка тортилди. Худди шу каби камчиликларга йўл қўйганиги учун Беруний, Чимбой, Хўжайли, Нукус ва Кегейли туман ҳокимларининг биринчи ўринбосарлари ҳам маъмурий жавобгарликка тортилди.

Хулоса қиладиган бўлсак, аҳоли учун муносиб турмуш шароити яратиш, уларни замонавий уй-жойлар билан таъминлаш борасида олиб борилаётган эзгу ишларга ҳеч қандай қонунбузарлик соя солмаслиги керак.

Барчамизга маълумки, истиқлол йилларида мулкка, мулкдорларга нисбатан муносабат тўбан ўзгариб, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка кенг йўл очилди. Бу ислохотлар самараси ўлароқ, иқтисодиётимизни изчи ва барқарор ривожлантириш, аҳоли турмушини яхшилаш, фаровонлигини янада ошириш, бандалик муаммосини ҳал этишда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг ўрни кундан-кунга ортиб бормоқда.

## Тадбиркорлик субъектлари — қонун ҳимоясида



**Шерзод ТўРАҚУЛОВ,**  
Сурхондарё вилоят прокуратураси  
бўлим прокурори

ни аниқланди.

Ўрганиш давомида туман ҳокимининг қарорини бекор қилиш ҳақида келтирилган протест қаноатлантирилган.

Термиз тумани, "Қахрамон" маҳалласида яшовчи фуқаро М.Намозова Термиз туман прокуратурасига мурожаат қилиб, тадбиркорлик субъекти сифатида давлат рўйхатидан ўтишда ҳамда фаолиятини бошлаш учун 5 млн. сўм миқдорда кредит ажратилишида амалий ёрдам беришни сўраган.

Ушбу мурожаат туман прокуратураси томонидан ўрганиб чиқилиб, М.Намозованинг рўйхатдан ўтказилишида ҳамда "Микрокредитбанк" Термиз туман филиалидан кредит ажратилишида амалий ёрдам берилди. Шунингдек, Б.Алимардонов вилоят прокуратурасига ариза билан мурожаат қилиб, фаолият кўрсатган даври учун солиқ тўловларини амалга ошириб келган бўлса-да, туман ДСИ томонидан унинг ишламаган 2013 йил ва 2014 йилнинг 5 ойи учун солиқ тўловлари ҳисобланиб, қарздорлик ҳисоблаб чиқарилганигидан норозилигини билдирган.

Текширишда Б.Алимардоновга ҳақиқатан ҳам фаолият кўрсатмаган даври учун 2 млн. 253 минг сўм асосис солиқ тўлови ҳисобланганиги аниқланди, ушбу сумма унинг қарздорлигидан чиқартирилиши таъминланди.

Жарқўрган туман прокуратураси томонидан ўтказилган текширишда эса туман электр таъминоти корхонасига қарашли "Сурхон" комплекс участка инспектори Р.Отамуродов яқка тартибдаги тадбиркор Х.Ишмуъинованинг тадбиркорлик фаолиятига тўқтинлик қилиб, электр таъминоти бўйича шартнома тузиш учун ошиқча ҳужжатлар талаб қилганлиги аниқланди.

Мазкур ҳолатлар бўйича айбдор шахсларга нисбатан ҳуқуқий чоралар кўрилди.

## Ғайриқонуний валюта савдоси

Ўзбекистон тумани маркази Яйпан шаҳрилик Бахтиёржон Норходжаев пулни пулга уриштириб, даромад орттириш йўллари ҳақида астойдил бош қотиради. Бозорнинг бир чети, хилватда "қоғоз борми, қоғоз алмаштирасизми", деган гаплар қулоғига чалиниб, нарх-навосини суриштириб, ўзича хомчўт қилганида, зимдан иш юритадиган, валютани арзонроқ сотиб олиб, қимматроқ пуллайдиганларнинг пичоғи мой устида бўлиб туолади. Ғайриқонуний валюта савдоси жиноий жавобгарлики келтириб чиқаришни яқши билган бу шахснинг нафси ҳақалак отиб, уни боши берк кўчага етаклади. Унинг валютафурушлигини билган таниши, Яйпан-Фарғона йўналишида қирақашлик билан шуғулланганидан ҳайдовчи икки нафар йўловчининг "мушқулини осон" қилишга чоғланди. Бахтиёржон билан уяли телефонда боғланди.

— Нарх-наволар қанақа бўляпти? — дея сўради у. — Уч минг ўттиз тўртдан денг. Маъли, хўп дейишса, сизга рўпа-ра қиламан.

Харидорлар — эркак ва аёл йўловчилар бироз камайтирмасмикан, дея тортишиб, сўнгра у айтган нархга кўнишиб, Тақси ҳайдовчиси уларни соат бешларда Яйпан шаҳридаги Бахтиёржон Норходжаевнинг хонадонига етказди. Остонада ўзаро келишиб олганларидан кейин харидорлар иккита суммадаги пуллари машинадан тушириб, ҳовлидаги сўрига олиб кириб қўйишди. Бахтиёржон ўғли билан эринмасдан 45 млн. сўмини санаб олди. Сўнгра харидорларга келишилган баҳода 14 минг 800 АҚШ долларини санаб берди. Харидорлар кўчага чиқиб кетган заҳоти уйга департаментнинг туман бўлими ходимлари ҳолислар билан кириб келиб, тезкор тадбир ўтказилганини айтишди. Б.Норходжаев хўзиргина санаб олган пуллари икхтиёрий топширди.

Суд мажлисида Б.Норходжаев учтўрт ойдан буён ғайриқонуний валюта савдоси билан шуғулланиб келганига иқрор бўлди. Собиқ педагогнинг ҳуқуқбузарлиги қимматга тушди. Унга суд ҳукми билан жарима жазоси тайинланиб, ашёвий далил тарзида олинган пуллари давлат эгаллигига ўтказилди.

Шунингдек, 5 йил аввал айнан ғайриқонуний валюта савдоси билан шуғуллангани учун судланиб, ахлоқ тузатиш ишлари жазосини ўтаган қўқонлик Ғайратжон Мадумаров ҳам ўзига тегишли хулоса чиқармасдан, тақро-

**Нодир АШУРБАЕВ,**  
СВОЖДЛҚК департаментининг  
Ўзбекистон туман бўлими бошлиғи  
**Сардор СИДИҚОВ,**  
СВОЖДЛҚК департаментининг Фарғона  
вилоят бошқармаси катта инспектори

ран жиноятга қўл урди. Бирон жойда ёлчитиб ишламасдан, эски "хунари" ни давом эттирди.

Қўл телефонига қўнғироқ қилиб, валюта савдоси олмақчилигини айтган аёл билан нархини келишгач, уни хонадонига таклиф қилди. Аёл олиб келган 43 млн. 26 минг сўмини санаб олиб, танишига телефон қилиб, чакирди-да, келгач, унинг "Ласетти" русумли машинасига гўё қарз бўлиб қолган пулини юклаб бериб юборган, харидорга 14 минг 200 АҚШ долларини санаб берди. Аёл ҳовлидан чиқиб кетгач, ҳуқуқни муҳофазат қилувчи органлар ходимлари ҳолислар билан кириб келиб, уларини таништиришди. Ф.Мадумаров дастлаб уларнинг талабларига бўйсунмасдан, департаментнинг Қўқон шаҳар бўлимига боришдан бош торди. "Ласетти" русумли машина ҳайдовчиси ўз икхтиёри билан тадбирда ишлатилган пуллари келтириб топширганича, валютафурушнинг иқрор бўлишдан ўзга чораси қолмади. Суд мажлисида Ф.Мадумаровнинг амалдаги қонун талабларига хилоф равишда валюта савдоси билан шуғуллангани иқрорлигидан ташқари, ҳолисларнинг қўрсатмалари, далиллар билан ҳам тасдиқланди. Унга суд ҳукми билан тегишли жазо тайинланди. 14 минг 200 АҚШ доллар эса давлат эгаллигига ўтказилди.

Юқоридаги мисолларда қўрганимиздек, жиноий жавобгарлики келтириб чиқарилиши билан туриб, ғайриқонуний валюта олди-сотдиси билан шуғулланган кимсалар қилмишларига мувофиқ жазоланмай қолмайди.





# Раҳбар кадрларни тайёрлаш ҳуқуқий демократик давлат ва адолатли фуқаролик жамияти барпо этишнинг гарови

Ўзбекистон инсон ҳуқуқлари ва эркинликларига риоя этилишини, жамиятнинг маънавий янгилигини, ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётини шакллантиришни, жаҳон ҳамжамиятига қўшилишни таъминлайдиган демократик ҳуқуқий давлат ва очиқ фуқаролик жамияти курмоқда.

Инсон, унинг ҳар томонлама уйғун камол топиши ва фаровонлиги, шахс манфаатларини рўйбга чиқариш шароитлари ва таъсирчан механизмларини яратиш, халқнинг бой интеллектуал мероси ва умумбашарий қадриятлар асосида, замонавий фан, техника ва технологияларнинг ютуқларини жорий этган ҳолда юридик кадрлар тайёрлашнинг мукамал тизимини шакллантириш Ўзбекистон тараққиётининг муҳим шартидир.

Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш жараёнида суд-ҳуқуқ тизимини такомиллаштириш, соҳани малакали кадрлар билан таъминлашга, мутахассислар салоҳиятини ошириб беришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Шу сабабдан ҳам мамлака-

тимизда амалга ошириладиган иқтисодий, ижтимоий ва суд-ҳуқуқ ислохотлари прокуратура органлари олдига янги ва муҳим вазифаларни қўймоқда. Уларни бажариш ва кўзланган мақсадларга эришиш Ўзбекистон Республикаси прокуратураси органлари ва муассасалари ходимларининг малакасини доимий равишда ошириб бориш заруриятини келтириб чиқармоқда. Зеро, Президентимиз Ислол Каримов таъкидлаганидек: прокуратура қонунини, унинг талабларини қатъий ҳимоя қилувчи идора ҳисобланади. У ҳуқуқий ислохотларни ўтказишда, ҳуқуқий давлат, демократик жамият қуриш ишида ҳал қилувчи ўрин тутади.

Прокуратура органлари олдига қўйилган мазкур вазифаларнинг ҳуқуқий асослари амалдаги қонун ҳужжатларида мустаҳкамлаб қўйилган.

Жумладан, жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш ишида иштирок этиш прокуратура органлари фаолиятининг асосий йўналишларидан бири ҳисобланади. Ўзбекистон Республикасининг янги тахрирдаги "Прокуратура тўғрисида" ги Қонунида ҳам мустаҳкамланган.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2014 йил 24 июль кунги "Қонунчилик ижросини таъминлаш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Фармони билан прокуратура органларининг ушбу соҳадаги вазифалари ҳамда фаолият йўналишлари янада кенгайтирилди.

Соҳадаги вазифаларни самарали ва тизимли ташкил этиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокуратураси органларида хизмат қилаётган кадрларнинг ўз билими устида ишлаши ва касб маҳоратини ошириш, олган билим ҳамда кўникмаларини Қурол Кучлар тизимидagi ҳарбий қисм ва муассасалар ҳарбий хизматчилари ҳамда уларнинг оила аъзолари ҳуқуқий маданиятини янада юксалтиришга йўналтириш борасида мунтазам равишда ўқув машғулотлари ўтказиб келинмоқда.

Ўзбекистон Республикасининг "Прокуратура тўғрисида" ги Қонунига мувофиқ, мамлакатда қонун устуворлигини таъминлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ҳамда эркинликлари, жамият ва давлат манфаатларини ҳимоя қилиш, ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ва профилактика қилиш борасида прокуратура органларининг зиммасига юклатилган вазифаларнинг тўлақонли бажарилиши кадрларнинг билими, тажрибаси ва касб маҳоратига боғлиқдир.

Прокуратура органи ходимининг эгаллаб турган лавозимига лойиқлиги, уни рағбатлантириш ва хизмат поғоналарида юқорилаб бориши масалаларини ҳал этишда инobatга олинadиган энг муҳим масала — бу унинг ўқишга ва шу орқали ўз илмий-амалий салоҳиятини юксалтиришга бўлган муносабатидир.

Бугунги кунда кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш долзарб масалалардан биридир.

Жорий йилнинг май ойида Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасининг Олий ўқув

курслари раҳбар кадрларни қайта тайёрлаш курсларининг тингловчилари имтиҳонларни ижобий баҳоларга топшириб, битирув ишларини ҳимоя қилиб, 6 ойлик таҳсилни муваффақиятли тамомладилар.

Раҳбар кадрларни қайта тайёрлаш курсларининг ўқув жараёни намунавий ўқув режасига мувофиқ амалга оширилнинг мазкур режа сиёсий, иқтисодий, жинсий, фуқаролик, ҳўжалик, ижтимоий ва бошқа шу каби давлат ҳуқуқи ва бошқарувининг турли устувор йўналишларидан иборат 27 модулди ўз ичига олади.

Мамлакатимиз прокуратура органлари ходимлари соҳа билимларини эгаллаш билан бир қаторда юксак ахлоқий ва маънавий фазилатлар соҳиби бўлиши ҳам талаб этилади. Шу сабабдан курсни ўташ давомида маънавий-маърифий масалаларга алоҳида эътибор қаратилди.

Бош прокуратуранинг мажлислар залида Олий ўқув курслари раҳбар кадрларни қайта тайёрлаш дастури бўйича тахсил олган тингловчиларга диплом топшириш тадбири бўлиб ўтди.

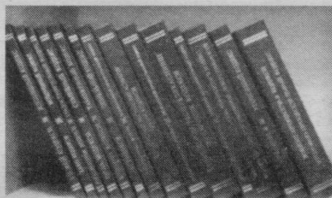
**Марат ПАЛВАНОВ,**  
Бош прокуратуранинг ОУК  
бўлим бошлиғи вазифасини  
бажарувчи

Курс тингловчилари ўқий давомида олган билим ва малакаларини бундан кейин ҳам ошириб боришга, суд-ҳуқуқ ислохотлари шароитида қонунчилик тарғиботини амалга оширишда ўз хиссаларини қўшишга ҳамда мустақил Ватанимизга сидқидилдан хизмат қилишга ва эркин фуқаролик жамиятини қуриш борасидаги залворли вазифаларни виждонан бажаришга тайёр эканликларини билдиришди.

Кадрлар малакаси ва салоҳиятини ошириш борасида амалга ошириладиган кенг кўламли ишлар, узоққа мўлжалланган дастурларнинг ягона мақсади — юртимизнинг ёруғ келажаги, халқимизнинг эртанги фаровон ҳаёти учун, бир сўз билан айтганда, биз кўзлаган олий мақсад, яъни демократик ҳуқуқий давлат ва эркин фуқаролик жамиятини қуриш учун хизмат қилиши шубҳасиз.

## Мафкуравий иммунитетни мустаҳкамлаш йўлида

Тарихан қисқа вақт ичида мамлакатимиз эришган барча ютуқлар, уч шубҳасиз, мустақиллигимиз, юртимизда барқарор бўлган тинчлигимиз, хавфсизлигимиз ва тотувлигимиз шарофати, қолаверса, жамият ва давлат ҳаётининг барча соҳаларида олиб бориладиган кенг кўламли ислохотлар натижасидир.



Мамлакатимиз тараққиётининг шундай изчилликда ва жадал суръатларда давом этиши, амалга ошириладиган ислохотларнинг самараси фуқароларимизнинг юксак ҳуқуқий маданияти билан узвий боғлиқ.

Юртбошимиз "Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси" да таъкидлаб ўтганларидек: "Жамиятнинг демократия йўлидан жадал ривожланиши ва бу борада амалга ошириладиган ислохотларнинг муваффақияти кўп жиҳатдан одамларнинг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданияти даражасига боғлиқдир. Юксак ҳуқуқий маданият — демократик жамият пойдевори ва ҳуқуқий тизимнинг етуклик кўрсаткичидир".

Дарҳақиқат, инсонпарвар демократик ҳуқуқий давлат ҳамда фаровон фуқаролик жамиятини ривожлантиришда, барча соҳаларда қонун устуворлигини таъминлашда аҳолининг ҳуқуқий маданияти, ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий фаоллигини ошириш муҳим аҳамият касб этади.

Конституциямиз, амалдаги қонунларимиз, Президентимизнинг қарор, фармон ва фармойишлари ҳамда ҳукуматимиз қарорларининг мазмун-моҳиятини аҳолига, шу жумладан, ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзолари эътиборига етказиш, бу борада улар ўртасида қонунчилик тарғиботи тадбирларини амалга ошириш қонунийлик ва қонун устуворлигини таъминлашнинг муҳим омилдир.

Бу йўналишда прокуратура органлари зиммасига масъулиятли вазифалар юклатилган ҳамда бу борадаги фаолиятнинг ҳуқуқий асослари амалдаги қонун ҳужжатларида мустаҳкамлаб қўйилган.

Жумладан, жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш ишида иштирок этиш прокуратура органлари фаолиятининг асосий йўналишларидан бири ҳисобланади. Ўзбекистон Республикасининг янги тахрирдаги "Прокуратура тўғрисида" ги Қонунида ҳам мустаҳкамланган.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2014 йил 24 июль кунги "Қонунчилик ижросини таъминлаш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Фармони билан прокуратура органларининг ушбу соҳадаги вазифалари ҳамда фаолият йўналишлари янада кенгайтирилди.

Соҳадаги вазифаларни самарали ва тизимли ташкил этиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокуратураси органларида хизмат қилаётган кадрларнинг ўз билими устида ишлаши ва касб маҳоратини ошириш, олган билим ҳамда кўникмаларини Қурол Кучлар тизимидagi ҳарбий қисм ва муассасалар ҳарбий хизматчилари ҳамда уларнинг оила аъзолари ҳуқуқий маданиятини янада юксалтиришга йўналтириш борасида мунтазам равишда ўқув машғулотлари ўтказиб келинмоқда.

Шундай тадбирларнинг навбатдагиси Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокуратураси маҳкамасида ҳарбий округ ва ҳудудий ҳарбий прокуратураларнинг матбуот хизмати йўналиши бириктирилган ходимлари иштирокида ташкил этилди.

"Ҳарбий хизматчилар ҳамда уларнинг оила аъзоларининг ҳуқуқий маданиятини оширишда, уларнинг шахсидаги мафкуравий иммунитетни мустаҳкамлашда ҳарбий прокуратура ходимларининг ўрни ва роли" мавзусидаги ўшбу ўқув-семинар машғулотида кўзланган мақсад — иштирокчиларда соҳага доир янги билим ва кўникмаларни ҳосил қилиш, тажриба ва фикр алмашиш, ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзолари ҳуқуқий маданиятини юксалтириш борасидаги қонунчилик тарғиботи фаолиятида самарали усуллардан амалда унумли фойдаланиш, фаолиятга ошқоралик беришда оммавий ахборот воситалари билан ҳамкорликни кучайтириш ва уларнинг имкониятларини мақсадли фойдаланиш маҳоратини янада оширишдан иборат бўлди.

Шу мақсадда ўқув-семинар машғулотида Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси Матбуот хизмати, Республика Маънавий тарғибот маркази, Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги Ҳарбий студияси ва "Vatanparvar" бирлашган тахририяти, Мудофаа вазирлиги Фахрийлар ишлари бўйича марказий кенгаши вакиллари, сиёсий шарҳловчи ва таниқли журналистлар таклиф этилиб, уларнинг долзарб мавзуларга доир қизиқарли маърузалари тингланди.

Прокуратура органларининг асосий фаолият йўналишларига доир мавзулар бўйича амалиётга доир масалалар юзасидан Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий прокуратураси бўлими ва тармоқ ходимлари ўз маърузалари билан иштирок этишди.

Икки кун давом этган семинар маш-

**Саидобит ЖУРАЕВ,**  
Ўзбекистон Республикаси  
Ҳарбий прокурорининг матбуот хизмати  
бўйича катта ёрдамчиси

ғулоти давомида янги нашр этилган илмий-оммабоп, ҳуқуқий ва бадиий адабиётлар билан танишиш учун "Шарқ зийқори" китоб дўконига, шунингдек, Президентимиз раҳбарлигида Ташкент шаҳрида амалга ошириладиган бунёдкорлик ва ободончилик ишлари билан танишиш мақсадида пойтахтимизнинг А.Қодирий кўчасида янги бунёд этилган кўприк мажмуасига саёҳат уюштирилди.

Бундан ташқари, Ўзбек миллий академик драма театрига ташриф буюрилиб, одам савдосининг янглич оқибатлари ва унга қарши курашиш мавзусига бағишлаб сахналаштирилган "Ойдин" спектакли томоша қилинди.

Шу билан бирга, иштирокчилар Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, янги қонунлар, амалдаги қонунлар ва уларга киритилган ўзгаришлар, Президентимиз асарлари, "Прокуратура тўғрисида" ги Қонун, кодекслар, Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг соҳавий буйруқлари ҳамда Қурол Кучлар Умумҳарбий низомлари бўйича тест синови топширилди.

Семинар машғулоти унда иштирок этган ҳарбий прокуратура ходимларининг матбуот хизмати йўналиши бўйича билимларини ошириб, ўз соҳаларига доир касб маҳорати ва тажрибаси орттиришга хизмат қилади. Бу эса келгусида уларнинг қонунларни тарғиб қилиш ва амалда тўғри қўллаш, ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзолари ҳуқуқий маданияти ва ҳуқуқий фаоллигини янада юксалтириш ҳамда улардаги мафкуравий иммунитетни мустаҳкамлаш, ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликка қарши кураш борасидаги фаолиятда амалий йўл-йўриқ вазифасини ўтайди.

# Ҳалол рақобат қоидаларига зид

Бозор иқтисодиёти шароитида тадбиркорлик иқтисодиётни ҳаракатлантирувчи асосий куч саналади. Бу эса ўз навбатида, товар-пул муносабатларининг янада ривожланишига, ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш орқали бозорнинг товарга бўлган талабини қондиришга хизмат қилади. Шу боис қайси мамлакатда тадбиркорлик фаолияти учун зарур таъшиқли, ҳуқуқий шарт-шароитлар яратилган бўлса, ўша жойда иқтисодиётнинг ўсиши кузатилади. Зеро, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик мамлакатнинг иқтисодий ривожини таъминлайдиган муҳим омиллардан биридир.

Сўнгги пайтларда мамлакатимизда буй йўналишда бир неча муҳим қонун ҳужжатлари ва

қарорлар қабул қилинди. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг ўсиш таъминллари, шунингдек, уларга бериладиган имтиёзлар тизими аниқ белгилаб қўйилди. Хусусий корхона тўғрисидаги қоидалар қонун нуқтаи назаридан мустаҳкамланди. Тадбиркорлик субъектларини рўйхатга олиш тартиби тубдан янгиланди ва соддалаштирилди.

Ҳар қандай давлатда янги ижтимоий-сиёсий вазият юзага келиши ва ривож топиши жараёнида, афсуски, жиноятчиликнинг кескин ошиши кузатилади. Жиноятчиликнинг ўсиши эса нафақат ислохотлар йўли-

га, балки белгиланган мақсадларнинг амалга ошишига ҳам тўсқинлик қилади.

Дарҳақиқат, ноқонуний тадбиркорликка қарши кураш бугун энг долзарб ижтимоий-ҳуқуқий муаммолардан биридир. Ноқонуний тадбиркорлик давлатнинг молиявий манфаатларига зарар етказиши, бозорда рақобат қоидаларини бузди, иқтисодиётда қалбаки товарлар тарқатишга, сифатсиз хизматлар кўрсатишга, истеъмолчиларни алдашга имкон туғдирадиган "хуфиёна" секторнинг пайдо бўлишига олиб келади.

Хуфиёна тадбиркорликнинг шаклланиш канал ва механизм-

ларини аниқлаш, яширин ва назорат қилинмайдиган даромад олиш мақсадида ноқонуний фаолият кўрсатиб, истеъмол учун яроқсиз маҳсулот ишлаб чиқариш ва муомалага киритиш билан шуғулланиб келаётган шахслар фаолиятига чек қўйиш борасида муайян ишлар амалга оширилмоқда.

Департаментнинг Шахрисабз туман бўлими томонидан фуқаро Саъдулла Толибов (исм-шарифи ўзгаририлган) уйда цех қурилмасини ўрнатиб, истеъмолга яроқсиз ёғ ишлаб чиқариш ва сотиш билан шуғулланиб келаётганлиги аниқланди ҳамда ундан жами 1 440,2 минг

**Дилшод ТОШТЕМИРОВ,**  
Бош прокуратура ҳузуридаги СВОЖДЛҚК департаменти бўлим катта инспектори

сўмлик маҳсулотлар ашёвий далил сифатида олинди.

Департаментнинг Чироқчи туман бўлими томонидан ўтказилган тадбирда эса фуқаро Дониёр Холмаматовнинг (исм-шарифи ўзгаририлган) худди юқоридаги каби яширин фаолиятига чек қўйилди.

Мазкур ҳолатлар юзасидан Жиноят кодексининг тегишли моддалари билан жиноят иши қўзғатилиб, қонунбузарлар тегишли жазога тортилди.

**Мамлакатимизда иқтисодиётнинг муҳим соҳаси бўлиши кичик бизнесни ривожлантиришни рағбатлантириш, хусусий тадбиркорлик субъектлари ҳуқуқларининг кафолатлари ва ҳимоясининг кучли тизimini яратишга алоҳида эътибор бериб келинмоқда.**

## Савдо ноқонуний бўлса...

**Шахриддин ЖАББОРОВ,**  
СВОЖДЛҚК департаментининг Тошкент шаҳар бошқармаси бўлим катта суриштирувчиси

Шу боис сўнгги йилларда тадбиркорлар ҳуқуқларининг ҳимоя қилинишини таъминлаш борасидаги ҳуқуқий нормалар мустаҳкамланди, уларнинг ҳўжалик фаолиятига назорат қилувчи органларнинг аралашувини ҳам кескин қисқартириш чоралари қўрилди.

Шу ўринда бундай имкониятлар фақатгина қонуний фаолият олиб бораётган тадбиркорларга тааллуқли эканлигини унутмаслик лозим. Қонунарни менсимай, "билганимча ишлайман", деган фикрга борган шахслар эса қаттиқ янгилишадилар. Фуқаро Даврон Садилов (исм-фамилиялар ўзгаририлган) мана шундай ўйга бориб, иши ортга кетди, жиний жавобгарликка ҳам тортилди.

Пойтахтда "Uzdial" масъулияти чекланган жамияти ташкил қилган Д.Садилов темир-бетон маҳсулотлари ишлаб чиқара бошлади. Дастлаб қонуний йўлдан борган тадбиркор ишлаб чиқаришни ривожлантириб, бир неча нафар фуқароларни ҳам иш билан таъминлади. Кўп ўтмай эса қонунариимизни четлаб ўтишга ҳаракат қилди-ю, қоқилди. Биноидек ишлаб турган МЧЖ фаолиятида ҳам парокхандиликлар юз бера бошлади.

Д.Садилов дастлаб қалбаки шартнома орқали мўмай даромад орттиришни мақсад қилади. Шу мақсадда пойтахтдаги МЧЖлардан бири билан 60 млн. сўмлик маҳсулот етказиб бериш юзасидан сохта шартнома тузади. Амалда эса "Uzdial" маҳсулотлари шартнома асосида эмас, нақд пулга сотиб юборилади. Пул банкдан эмас, МЧЖ раҳбарининг чўнтагидан жой олади.

Ноқонуний бойлик ортидан қувган Д.Садилов масъулиятни ҳам унутади. У омон мудири Серик Тангиров билан жиний тил бириктириб, жамият томонидан ишлаб чиқарилган 21 турдаги 208 млн. 750 минг сўмлик темир-бетон маҳсулотларини оззаки келишув билан нақд пулга сотиб юборади. Пуллар яна раҳбарнинг шахсий загнасидан жой олади.

Икки бора қонунарни четлаб ўтиб, бу борадаги "тажрибаси"ни ошириб олган Д.Садилов учинчи жиноятини ҳам ҳеч иккиланмай амалга оширади. Бу сафар у ишлаб чиқариш цехи бошлиғи Султон Қораев билан тил бириктириб, 36 турдаги 12 млн. 354 минг сўмлик арматурани номаълум шахсларга нақд пулга сотиб юборади. Савдодан тушган пулларни банкка инкассация қилишни хаёлига ҳам келтирмай, ўз эҳтиёжлари учун сарфлаб юборади.

У "маҳсулот ўзимники, хоҳлаган йўл билан сотсам бўлаверади", деб қаттиқ янгилиши. Д.Садилов ва унинг шериклари амалга оширган ноқонуний савдолар текширишларда фош бўлди. Жиноят ишлари бўйича Миробод туман суди айбдорларнинг қилмишига яраша жазо тайинлаб, ҳукм чиқарди.

## Қинғирликнинг охири вой

**Мамлакатимизда ишбилармонлик муҳитини янада такомиллаштириш, қулай инвестиция муҳитини яратиш, тадбиркорлик фаолиятини юртиш шарт-шароитларини тубдан яхшилаш, иқтисодиётнинг хусусий секторига аҳоли бағаллигини ошириш ва янги иш ўринларини яратишга катта эътибор қаратилмоқда.**

Тадбиркорликни ҳуқуқий жиҳатдан ҳимоялаш, солиқ имтиёзлари қўламини кенгайтириш, тадбиркорлик субъектлари учун ҳисоботлар тизimini тубдан қисқартириш ва соддалаштириш, текширувлар сонини камайтириш, тадбиркорларга кенг имкониятлар яратиш бўйича амалга оширилаётган изчил ислохотлар кичик бизнес соҳаси фаолияти самарадорлигини янада ошириш ҳамда замонавий ва рақобатбардош, сифатли ва экспорттоб маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажмининг орттишига қўлқўмади.

Хусусан, сўнгги йилларда республикамизда тадбиркорлик соҳасини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга йўналтирилган, тадбиркорларнинг мамлакат иқтисодиётини ривожлантиришда етакчи куч сифатида шаклланишлари учун асосий ҳуқуқий мезон бўлиб хизмат қилувчи бир қатор фармон ва қарорлар қабул қилинди.

Бироқ айрим тадбиркорларимиз ана шундай яратилаётган им-

тиёз ва қулайликлардан ўзларининг гаразли мақсадларида фойдаланаётганликлари ҳар қандай кишини ранжитиши бор гап. Чунки ҳалол ва қонун йўли билан фойда кўриш ҳамиша инсонни хотиржамликка етказиб, ўз ишига бўлган муносабатини яхши томонга ўзгартиради.

Пойтахтимидаги "Mega impeks business" МЧЖ иш фаолиятида эса бунинг аксини кузатишимиз мумкин. Мазкур субъект бошқаларга намуна бўладиган, кўпчилик ҳавас қиладиган экспортга маҳсулотлар чиқариш билан шуғулланиб келган. Лекин ноқонуний ишлар унинг ютуқларига соя туширди.

Жамият фаолияти Бош прокуратура ҳузуридаги СВОЖДЛҚК департаментининг Тошкент шаҳар бошқармаси ходимлари томонидан ўрганилганда Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 29 июндаги 245-сонли ва 2001 йил 22 июндаги 263-сонли қарорларида белгиланган талабларга зид равишда экспортдан тушган валюта тушумини мажбурий

сотишда қинғирликка қўл урилганлиги аниқланди.

Хусусан, жамият мансабдорлари ДТ "Халқ банки"нинг Мирзо Улугбек филиалига экспортга жўнатилган қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари гўёки Фарғона вилояти, Ёзёвон туманида истиқомат қилувчи фуқаро билан 2014 йилда тузилган ер ижара шартномасига асосан жамият томонидан етиштирилганлиги тўғрисида сохта маълумотлар тақдим этиди.

Аслида улар қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари экспортдан тушган 1 млн. 513 минг АҚШ долларидан эллик фоиз мажбурий сотувни амалга оширмасдан бу маблағларни Буюк Британиянинг "Sport ventures L.P." ва "Hilsons Management L.P." компанияларига ўтказиб, 756 минг АҚШ доллар микдоридида чет эл валютасини яширганликлари маълум бўлди.

Аниқланган ҳолатлар юзасидан МЧЖ мансабдор шахсларига нисбатан жиноят иши қўзғатилиб, улар суд ҳукми билан тегишли жазога тортилди.

## Қўлболасидан эҳтиёт бўлинг!

**Лочин САПАРОВ,**  
СВОЖДЛҚК департаментининг Қумқўрғон туман бўлими инспектори

**Мамлакатимиз иқтисодий салоҳиятини мустаҳкамлашда тадбиркорлик фаолиятининг ўз ўрни, мавқеи бор. Бироқ хусусий бизнес соҳасида носоголом рақобат муҳитини тугдираётган, контрабанда йўли билан товар олиб келаётган ёки хуфиёна ишлаб чиқариш билан шуғулланаётган сохта тадбиркорлар ҳам борки, улар иқтисодиётимизга жиддий зарар етказмоқдалар. Улар контрабанда йўли билан келтириётган ёхуд яширин цехларда тайёрлаган маҳсулот сифатига ҳеч ким жавоб бермайди.**

Денов туман "Наврўз" маҳалласида ўтказилган тезкор тадбирда фуқаролар М.Каримов, Т.Хонимов ва А.Маматқуловлар ўзаро тил бириктириб, Т.Хонимовнинг ёрдамчи ҳўжалигида электр энергиясига ноқонуний уланиб, қўлбола мойжову ёрдамда чигитдан ёғ ва кунжара ишлаб чиқараётганлиги аниқланди. Яширин цехдан мойжову, 14,1 тонна чигит, 200 кг. кунжара, 220 кг. ёғ, 150 кг. пахта толаси ва бошқа ускуналар ашёвий далил сифатида олинди, ҳўжатлаштирилди.

Вилоят синови ва сертификатлаштириш марказининг хулосасига қўра, ушбу ўсимлик ёғи давлат стандарт талабларига жавоб бермайди ва истеъмолга яроқсиздир.

Мазкур ҳолатлар юзасидан ҳўкузбузарларга нисбатан қонунда белгиланган тартибда жазо муқаррарлиги таъминланган.

Бундай мисолларни яна келтириш мумкин. Нима бўлганда ҳам бировларнинг соғлиғига зарар етказувчилар маломатта қолиши аниқ. Буни асло унутмаслик керак.

**Ҳаётла ҳалол меҳнат билан турмуш фаровонлигига эришаётган инсонлар кўпайиб кетди. Халқимиз ҳам бундай инсонларнинг ҳўрматини доимо жойига қўйиб келади. Аммо гуруч курмаксиз бўлмаганидек, ўз манфаати йўлига ҳеч нарсадан тап тортмайланган, эртасини ўйламайдиганлар ҳам учраб туради.**

## Қонунбузар чўпон

**Аброр НОРБОВЕВ,**  
СВОЖДЛҚК департаментининг Томди туман бўлими инспектори

Навоий вилояти Томди туманига қаршли "Жана-шаруа" ширкат ҳўжалигида 2011-2013 йилларда бош чўпон бўлиб ишлаган Талғат Ашурбеков ана шундайлар тоифасидан бўлиб чиқди. У ўзига ишониб топширилган 443 бош майда ва йирик шохли чорва молларини ўзлаштириш ва растрата қилиш йўли билан талон-тороқ қилиб, жуда кўп микдорда зарар етказиб келган. Шунингдек, Т.Ашурбеков ширкат ҳўжалигидаги чорва молларининг бутлиги юзасидан тузиладиган далолатномаларга сохта ёзувлар ва маълумотлар киритиб келганлиги ҳам аён бўлди. Бунинг натижасида ширкат ҳўжалигига жами 57 млн. 610 минг сўмлик зарар етказилганлиги ўз исботини топди.

Т.Ашурбековга нисбатан қўзғатилган жиноят иши суд томонидан атофлича кўриб чиқилиб, жазо муқаррарлиги таъминланди. Етказилган зарар эса тўлиқ ундириб олинди.



# Вояга етмаганларнинг меҳнат ҳуқуқи кафолатлари

Бугунги кунда жамиятимизнинг барча жабҳаларида олиб борилган кенг қамровли ислохотлар аҳолининг турмуш фаровонлигини юксалтириш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини кафолатлашга қаратилган.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, амалга оширилган бу каби ўзгаришлар, эришилаётган муваффақиятларда жамиятимизни ривожлантириш ва ислох этишининг, давлат бошқаруви ва тараққиётининг ҳуқуқий асосини белгилаб берган Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг аҳамияти беқиёс.

Асосий Қонунимизда фуқаролар, хусусан, ёшларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини кафолатлари мустақамлаб кўйилган. Жумладан, унинг 45-моддасида вояга етмаганлар ҳуқуқлари давлат ҳимоясида эканлиги белгилаб қўйилган.

Фарзандларимизнинг соғлом ва баркамол бўлиб вояга етиши, замонавий билимларни эгаллаши учун давлат ва жамият томонидан муносиб шарт-шароитлар яратишга қаратилган эзгу ишлар ҳақида сўз борар экан, Президентимиз Ислам Каримовнинг қуйидаги фикрларини келтириб ўтиш ўринлидир: "Биз ўз олдимизга қўйган эзгу орзу-ниятларимизга етмоқчи, мамлакатимиз тараққиётини жадал ривожлантирмоқчи бўлсак, Ватанимизнинг ҳалқаро майдондаги ўрни ва нуфузини янада оширмоқчи, жондан азиз фарзандларимизнинг бахту камоллини кўрмоқчи бўлсак, бунинг асосий шарты ва омили фақат битта — ҳаётга кириб бораётган ёш авлодни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, унинг олдида кенг йўл очиб бериш, бунинг учун

барча имкониятларимизни сафарбар этишдан иборат".

Бугун бола ҳуқуқларини ҳимоя қилишга доир амалда бўлган қонунчилик нормалари Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги Конвенцияга мувофиқ ҳолда такомиллаштирилган. Мазкур Конвенция БМТнинг болалиқни муҳофаза қилиш бодадаги энг универсал ҳужжати ҳисобланади. Унда мустақамлаб кўйилган болалар ҳуқуқ ва манфаатларининг барча қирраларини "Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қамраб олган.

Шунингдек, "Таълим тўғрисида"ги, "Вояга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарликларнинг профилактикаси тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунлари ҳамда соҳага тегишли бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга мувофиқ, Ўзбекистон Республикасида вояга етмаганларнинг касб-ҳунар ўрганишлари, эгаллаган касблари бўйича меҳнат қилишлари учун зарур ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий шароит яратиш ишлари амалга ошириб келинмоқда.

Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодексига вояга етмаганларнинг ишга қабул қилишдаги кафолатлар, меҳнат ҳуқуқлари, ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар меҳнатидан фойдаланиш тақиқланадиган ишлар, қисқартирилган иш вақтининг муддати, йиллик меҳнат таътили бериш, тун-

ги ишларга, иш вақтидан ташқари ишларга ва дам олиш кунларидаги ишларга жалб этишининг тақиқланиши, меҳнат шартномасини бекор қилишдаги қўшимча кафолатлар ҳамда таълим муассасаларининг битирувчилари учун қўшимча кафолатлар ўз ифодасини толган.

Вояга етмаганга бандлик соҳасида қўшимча кафолатлар берилган бўлиб, мулкчилик шаклидан қатъи назар, барча корхона ва ташкилотлар учун қўшимча иш жойларини квоталаб қўйишлари, Бандликка қўмақлашиш марказлари томонидан ишга йўлланган ўсмирлар белгиланган иш жойларига ишга қабул қилиниши, улар ишлаб чиқаришнинг бевосита ўзида шогирдлик асосида касб-ҳунар ўрганишлари учун имконият яратиб берилиши керак. Бандликка қўмақлашиш марказлари томонидан ишга йўлланган вояга етмаганлар дастлабки синов шартларисиз ишга қабул қилинишлари лозим.

Меҳнат шартномаси тузиш ва ишга қабул қилиш чоғида вояга етмаганлар учун қўшимча кафолатлар назарда тутилган. Жумладан, уларнинг саломатлиги ва маънавий-ахлоқий тарбияси муҳофаза этилиши учун моддий жавобгарлик билан боғлиқ ишларга ўриндошлик асосида 18 ёшга тўлмаган шахсларни ишга қабул қилиш тақиқланади. Шунингдек, қонун ҳужжатларида 18 ёшга тўлмаган шахслар меҳнатидан фой-

даланишга йўл қўйилмайдиган касблар, ишлар назарда тутилган.

Вояга етмаганлар саломатлигини муҳофаза қилиш мақсадида 18 ёшга тўлмаган ўсмирларнинг ҳар қандай ишга фақат дастлабки тиббий кўриқдан ўтказилиб, ишга қабул қилиниши белгиланган. 16 ёшга тўлмаган болалар манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида уларни ишга қабул қилиш ва меҳнат шартномаси тузиш чоғида ота-онаси ёхуд бошқа вояга етган оила аъзоларининг ёзма розилиги талаб этилади.

Меҳнат кодексининг 244-моддасига кўра, ўн саккиз ёшга тўлмаган ходимларга камида ўттиз календарь кундан иборат йиллик таътил берилади ва улар бу таътилда ёз вақтида ёки йилнинг ўзлари учун қулай бўлган бошқа вақтида фойдаланишлари мумкин.

Меҳнат кодексига белгиланган тартибга кўра, янги ишга қабул қилинган ходимлар биринчи иш йили учун корхонага келишда камида б ой ишлаганларидан сўнг меҳнат таътилига чиқишлари мумкин. Бирок, ўн саккиз ёшга тўлмаган ходимлар меҳнат таътилини мазкур олти ойлик муддат ўтмасдан олдин ҳам олишлари мумкин. Ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар иш бевуқчининг ташаббуси билан ишдан бўшатишнинг ҳолларида ишдан бўшатишнинг қонунийлиги юзасидан даъво қўзғаш ҳуқуқига ўсмирнинг қонуний

Қахрамон МИРСАГАТОВ,  
Бош прокуратура бошқарма  
прокурори

вакиллари (ота-онаси, фарзандликка олувчиси, ҳомийси) билан бир қаторда, прокурор ҳам эга бўлади.

МЖТКнинг "Вояга етмаган шахсларнинг меҳнатидан фойдаланишга йўл қўймаслик тўғрисидаги талабларни бузиш" деб номланган моддасига кўра, вояга етмаган шахс меҳнатидан унинг соғлиғи, хавфсизлиги ёки ахлоқ-одобига зийн етказиши мумкин бўлган ишларда фойдаланиш — фуқароларга энг кам иш ҳақининг бир бараваридан уч бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади. Агар бу мажбурий меҳнатга жалб этиш ҳуқуқбузарлиги билан биргаликда содир этилса, оғирлаштирувчи ҳолат ҳисобланиб, қўриладиган жазо чоралари шунга мувофиқ янада кучайтирилади.

Вояга етмаганларнинг бугун қандай таълим-тарбия олиши бевосита мамлакатимиз эртасига дахлдор экан, бу борадаги ишларни асло сусайтириб бўлмайди. Ҳуқуқий демократик жамият қуриш йўлидан борар эканми, эртаимиз эгаларининг ҳуқуқларини тўла ҳимоялаш, уларнинг шахс сифатида камолга етишига шарт-шароит яратиш, муносиб турмуш кечиришларини таъминлаш бош мақсадимиз бўлиб қолмоқи лозим.

## Транспорт воситасини олиб қочиш жиноятини тергов қилиш хусусиятлари

Маълумки, жиноятчиликка қарши курашиш ҳуқуқини муҳофаза қилувчи идоралар олдига турган асосий вазифа ҳисобланиб, ушбу фаолият ўз ичига жиноятларнинг олдини олиш, содир этилганларини аниқлаш, жиноят содир этган шахсларга нисбатан жавобгарлик муқаррарлигини таъминлаш каби жараёнларни қамраб олади. Транспорт воситасини олиб қочиш жиноятларига қарши курашиш бўйича амалга оширилаётган тадбирлар ҳам шулар жумласидандир.

Тергов амалиётининг кўрсатишича, транспорт воситасини олиб қочиш жиноятига қарши самарали курашни ташкил этиш учун, энг аввало, ушбу жиноят турининг криминалистик тавсифи ҳақида батафсил билимга эга бўлиш зарур. Ушбу жиноятнинг криминалистик тавсифи уни содир этган шахсларни аниқлаш борасида амалга оширилиши лозим бўлган ҳаракатлар ва уларни ўтказиш усуллари билан узвий боғлиқдир.

Жиноятларнинг криминалистик тавсифи ижтимоий хавфли қилиш тўғрисида шундай маълумотлар мажмуини ўз ичига оладики, у жиноятларни тез ва тўлиқ очибга имкон беради.

Транспорт воситасини олиб қочиш жиноятларининг криминалистик тавси-



фи куйидаги элементлардан иборат: — бевосита тажовуз қилинган предмет (транспорт воситаси) ҳақидаги маълумотлар;

— транспорт воситасини олиб қочиш усули ҳақидаги маълумотлар;

— жиноят субъекти томонидан қолдирилган изларнинг хусусиятлари;

— транспорт воситасини олиб қочишга тайёргарлик кўриш ва олиб қочишнинг ҳолатлари (вақти, жойи, қўриқланиши);

— жиноят субъектининг шахси (агар олиб қочиш гуруҳ томонидан содир этилса, унда жиноий гуруҳ ҳақида маълумотлар йиғилиши).

Жиноятчилар олиб қочилган транспорт воситаларидан бошқа жиноятларни содир этишда ҳам фойдаланади-

лар. Бундан ташқари, жиноятчилар йўл ҳаракати қондаларини бузадилар, натижада бу ҳаракатлар кўнгилсиз оқибатларга олиб келади (транспорт воситаларининг шикастланишига, инсон ҳалокатига ва ҳоказо.)

Маълумки, жиноят содир этилган жойда қолдирилган изларни топшиш ва аниқлаш жиноятнинг тез очилишига замин яратади. Транспорт воситаларини олиб қочилганда автомашина эшигининг дасталари, ўриндиқларда, рўлда, шунингдек, автомашина сақланадиган гараж эшиклари ва бошқа жойларда жиноят излари қолиши мумкин. Бу изларни топшиш, олиш, ўрганиш ва улардан ўз вақтида фойдалана билиш айнаник муҳим.

Шунинг учун ҳам транспорт воситасини олиб қочиш жинояти содир этилганда кейин жиноят жойида қолган изларни ўз вақтида кечиктирмасдан аниқлаш ва олиш ҳамда жиноятни очишда фойдаланишга алоҳида жиддий эътибор берилиши талаб этилади.

Мазкур жиноятнинг криминалистик тавсифи элементларидан ани бири жиноятнинг содир этилиш усули тўғрисидаги маълумотлардир.

Транспорт воситасини олиб қочиш усуллари куйидагилардан иборат:

а) транспорт воситасини у сақланган жойдаги қулфларга зарар етказмаган ҳолда олиб қочиш;

Фаррух МАМАЖОНОВ,  
ИИБ Академияси тингловчиси

б) транспорт воситасини у сақланаётган жойнинг қулфларини қалит ташлаш ёки махсус мосламалар билан очиб олиб қочиш;

в) транспорт воситаси ойналари, эшиклари ва сақланиш жойи қулфларини бузиш йўли билан олиб қочиш;

г) транспорт воситасини ишончли суиестеъмол қилиш ёки алдаш йўли билан олиб қочиш;

д) транспорт воситаси эгасига нисбатан зўрлик ишлатиш ёки зўрлик ишлатиш билан ўқиртиб олиб қочиш.

Ушбу турдаги жиноятларнинг хавфлиги шундаки, улар фуқароларга нафақат жисмоний шикаст етказсади, балки рўҳий (психологик) таъсир ҳам кўрсатади.

Хулоса қилиб айтганда, транспорт воситаларини олиб қочиш жиноятларига қарши курашишда уларнинг криминалистик тавсифини ўрганиш, ушбу маълумотлардан тергов жараёнида фойдаланиш жиноятларни ўз вақтида фойдаланиш, ушбу қилиниши содир этган шахсларга нисбатан жавобгарлик муқаррарлигини таъминлаш, фуқароларга етказилган зийнни бартараф этиш ҳамда келгусида ушбу турдаги қилмишлар содир этилишининг олдини олиш учун чора-тадбирлар белгилашда муҳим аҳамиятга эгадир.

Мўмай пулни кўрганда, виждони пок одамгина нафсини жиловлаётгани, тўғри йўлдан чагмайди. Яъни бундай инсонлар бировнинг омонатига кўз олайтириш яхшиликка олиб келмаслигини жуда яхши билишади. Қазрамонимиз эса бу ҳислатлардан йироқда эканини биргина ҳаракати орқали аён қилади.

## Омонатга хиённат

**Ж**иззах шаҳрилик Н.Абдуллаев (исм-фамилиялар ўзгартирилган) кўшнисини Р.Маматқулдовдан ёрдам сўраб уйига чиқди.

— Тошкентга пул юборишим керак. Нима қилсам экан, деб сизнинг олдингизга келгандим, — деди.

— Ўзингиз бормасангиз ҳам ҳозир Жиззах-Тошкент йўналишидаги таксичилар олиб бориб беришади, — деди кўшнисини.

— Танишларингиз йўқми, Тошкентга қатнайдиغانлар орасида?

— Хайдовчиларнинг беридадан бериб юборамиз, айтган одамнингизга етказадим, хавотир олмаг, — деб ишонтирган Р.Маматқулдов кўшнисидан 6500 АҚШ доллар пулни қабул қилиб олди.

Эртасига автошохбекатга бориб, "Тошкентга 6500 доллар почта бор, ким олиб боради?", деди. Шу йўналишида қатновчи Жамшид Рахимов пулнинг қийматини эшитиб, уни қўлдан чиқарганини келмади. Тезда Р.Маматқулдовнинг олдига бориб:

— Хизмат ҳақини беринг, ўзим олиб бориб бераман, — деди.

**Дилшод БОЙНАЗАРОВ,**  
Жиззах вилоят прокуратураси бўлим бошлиғи

Унга ишонган Р.Маматқулдов почтани ва уни қабул қилувчининг телефони рақамини берди. Йўловчиларни манзилга етказган Жамшид пулни бермасдан изига қайтди. Телефон қилганда "эртага бераман, ҳозир йўлданман", — деди.

Жиззахга келиб Р.Маматқулдовга почтани йўқотиб қўйганигини, эгасига етказиб беролмаганини айтди. "Бўлмаса, қайтар пулни", деган Р.Маматқулдовнинг гапи ерда қолди. Оқибатда жабрланувчилар тегишли жойга ариза билан мурожаат қилишди.

Бировнинг пешона тери эвазига келган маблағни осонгина ўзлаштириб олмоқчи бўлган Жамшиднинг бу қилмиши қимматга тушди.

Суд ҳукми билан Жамшид Рахимовга 2 йил-у 3 ой муддатга ахлоқ тузатиш жазоси тайинланди. Шунингдек, Насибулло Абдуллаевга етказилган зарар ундириладиган бўлди.

## Устанинг иккинчи «касби»

**Содиқ ЮЛДАШОВ,**

Қарши шаҳар прокуратурининг қатта ёрдамчиси

**Х**алқимиз усталарни ҳамиша қадрлайди. Боиси, ҳақиқий усталар ҳалол бўлгани учун одамлар уларга хонадонларини ишониб топширишади. Афсуски, уста деган номга доғ тушираётган, ўғрилиқни касб қилиб, одамларни ҳув туширишга ҳаракат қилаётган баъзи кимсалар ҳам орамизда учраб турибди.

Косон туманининг Наврўз маҳалласида яшовчи Руслан Бобоқулов ҳам устачилик қилиб, ҳунари орасидан тирикчилигини ўтказиб юрган эди. Дастлаб, кўпчилик унинг ишидан мамнун бўлиб, хурматини жойига қўйишарди. Аммо Руслан одамларнинг бу ишоничи ва хурматидан ҳаволаниб, феъли бузила бошлади. Касбига хос бўлмаган кингир ишларнинг этагини тутди. Бу эса ишининг баракасини учириб, ҳатто уни қарз ботқоқига ботирди. Охир-оқибат у жиноятга қўл урди.

Фуқаро Мархабо Яхшиева Қарши шаҳрининг Қавали маҳалласида яхши ниятлар билан қурган ҳовлисининг кам-кўстини битириш мақсадида уста излайди. Шу орада танишларидан бири унга Руслан Бобоқуловни рўпара қилади. М.Яхшиева Руслан билан учрашган, у аввал уйни қуриб, зарур қурилиш маҳсулотлари олиб беришини ва ишни тугатган, хизмат ҳақини олишини билдиради.

М.Яхшиева ўтган йилнинг декабрь ойларида устани уйига олиб келгандан сўнг, у билан бозордан қурилиш маҳсулотлари олиб келади ва Русланга ишни бошлайверишини айтиб, унга дарвозанинг калитини бериб кетди. Уй бекаси кетгач, Руслан ҳовлидаги буюмларни бир-бир қўздан кечириб чиқди. Қўлга илинадиган нарсаларни аниқлаб, калитдан нусха ясаптириб олди.

Қиш фасли бўлгани учун уй бироз совуқ эди. Русланга ишни давом эттиришдан кўра, қўлга илинган нарсани олиб, бу ердан жуфтаткини ростлаш маққулдек туюлди. Ана шу ҳаёллар билан М.Яхшиевага кўнғироқ қилиб, кунлар исига ҳиш ишни давом эттиришини айтиди ва уйни қабул қилиб олишини сўради. М.Яхшиева Русланинг асл ниятидан беҳабар ҳолда уйга келиб, ҳовлидаги нарсаларни қўздан кечирди ва устандан калитни олиб қолди.

Руслан уч кундан сўнг туш қоронғусида бир машина эгаси билан йўл кира ҳақини савдолаштиб, М.Яхшиеванинг ҳовлисида келди. Ёнидаги калит билан дарвозани очиб, ҳовлидан уй эгасига тегишли бўлган баҳоси 1 млн. 500 минг сўмлик газ плитасини, 150 минг сўмлик аравагини, 250 минг сўмлик сув тортувчи насосини, 800 минг сўмлик бетон парчаловчи ускунасини, хуллас, жами 2 миллион 700 минг сўмлик мулкни машинага жойлайди. Хайдовчининг эса ушбу моллар ўзига тегишли эканлигига ишонтиради. Руслан ўғирланган нарсаларни Косон туманида яшовчи фуқаро М.Емгирчиеванинг уйига олиб келади. Сабоби уста йигит бу аёлдан анчагина қарздор бўлиб, уни қайтара олмаётганди. Аёлнинг бу буюмларни қаердан олганлиги тўғрисидаги саволига иш ҳақи ўрнига олганини айтиб, уни ҳам ёлғонига ишонтирди.

Эртаси кун ишончидан ҳабар олгани келган М.Яхшиева уйдаги баъзи нарсалар жойида йўқлигини кўриб, ўғирлик содир этилганлигини сезди ва зудлик билан ИИБга мурожаат қилди. М.Яхшиеванинг гумони уста Русландан эди. Шунинг учун ўғрини топиш унчалик қийин кечмади. Руслан Бобоқулов эса ёпиғлик қозон ёпиғлигига қолишига қаттиқ ишонганди. Аммо кўп ўтмай уни "йўқлаб" келган ИИБ ходимларига бор гапни айтишига тўғри келди.

Жиноят ишлари бўйича Қарши шаҳар судининг ҳукми билан Руслан Бобоқуловнинг қилмишига яраша жазо тайинланди.



## Йиқитган нафс

**Хуришд БОБОЕВ,**  
Тошкент вилоят прокуратурининг қатта ёрдамчиси

**Ю**суф хос Хожининг "Кутадғу билиг" асарига: "Бу дунёда энг йирик ёв, билгинки эй кўнгил, ўз нафсингдир" дейилган.

1965 йил Олмалиқ шаҳрида туғилган Санобар Ғайбуллаева ҳам нафсининг қўлига айланганлардан чиқиб қолди. Йўқса, асосан содда одамларнинг ишонича кириб, фибрибарлик жинояти содир этгани боис шу ёшгача олти марта судланармиди?!

Афсуски, у қилмишлари га яраша тайинланган жазолардан тегишли хулоса чиқармади. "Ўрганган кўнгил, ўртанса қўймас", деганларидек, нафси яна ҳақалак отди-ю, эски ҳунарини бошлади. Бу ишда унга писчентлик Лазиз Эшонқулов ёрдам берди.

Шу ўринда суднинг ажримига кўра, унга нисбатан қўзғатилган жиноят иши амнистия актига биноан ҳаракатдан тугатилганини, шу боис С.Ғайбуллаева ижарага автомашина олиб, қирақашлик қилиб юрганини таъкидлаш лозим. Унинг бу иши қайсидир маънода мақтовга лойиқ,

одамларнинг ҳолатини чиқариш яхши амаллардан саналади. Айнан ўша пайтда у Лазиз Эшонқулов билан танишди. Гап орасида Л.Эшонқуловга "Олмалиқ КМК" АЖнинг раҳбар ходимларидан айримларини танишини, агар бирортаси ишга кириш ниётида бўлса, ёрдам бериши ҳақида оғиз қилтирди. Шунингдек, ушбу хизмат текинга бўлмаслиги, "хизмат ҳақи"дан унга ҳам ажратилишини айтди.

Бу гапдан кейин Л.Эшонқулов "иш"га киришди ва тез орада ишга жойлашиш ҳақида илтимос билан келувчилар ҳам пайдо бўлди. Улардан бири ўғлини АЖ тизимига ишга киритиш ҳаракатида юрган А.Қосимов эди. Икки "ҳожатбарор" уни шунчалар ишонтиришдики, ота 1700 АҚШ доллари ҳамда 1 млн. 150 минг сўм пулини уларга қўшқўллаб тутқазди.

Ораддан бир ойга яқин вақт ўтган, иккинчи номзод — Ш.Ҳамраев уларнинг тузоғига илинди. Нима бўлса-да, ишга жойлашиш учун ҳаракат қилаётган бу фуқа-

ро ёлғон ваъдаларга ишониб, 2 минг АҚШ долларидан ажралди.

Фуқаро Ж.Турғунбоев фибрибарларнинг домига тушган навбатдаги жабрланувчи бўлди. Учовлон ўртасида нима гап-сўз бўлиб ўтганлиги бизга қоронғу, аммо нима бўлганда ҳам у 2 минг АҚШ доллари ва 345 минг сўм пулини уларга келтириб беради.

Кўп ўтмай фуқаро А.Алимов ҳам алдов қурбонига айланди. Оқибатда эса 1000 АҚШ доллари ва 250 минг сўм пулига қуйиб қолаверди.

С.Ғайбуллаева юқорида қайд этилган фуқароларга сўз бериб, устидан чиқмаган бўлса-да, Л.Эшонқуловга берган ваъдасида турди. Маблағнинг маълум қисмини "хизмат ҳақи" сифатида Л.Эшонқуловга берди. На ишдан ва на берган пулларидан дарак бўлмагач, фуқаролар тегишли органларга ишончат қилишга мажбур бўлишади.

Суд томонидан ҳар иккала фибрибарга қонун доирасида жазо белгиланди.

## Манзилига етмаган «юк»

**Суд замида ўтирган тўрт йигитнинг пўшаймонлиги юз-кўзидаан аён. Бошлари эгик бу шахслар айни дамда яқинларининг кўзларига ҳам қарай олмайдилар.**

**Усмонжон ҚОБИЛОВ,**

Наманган вилоят прокуратурининг қатта ёрдамчиси

**А**слида тўртовлон бир қишлоқда яшаётган. Уларни меҳнат қилмади осонгина пул топиш мақсадида жиноят кўчасида учраштирди.

Ушанда куз фаслининг ўртаси, ҳамма деҳқончилик ҳосилини йиғиштириб олиш ҳаракатида юрган, далаларда ҳам йиғимтерим қизгин тус олган кунлар эди. Узининг "Нексия"сида қирақашлик орқали тирикчилигини ўтказиб юрган Азаматга таниши Иброҳим (исм-фамилиялар ўзгартирилган) кўнғироқ қилиб қолди.

— Сенга хизмат бор, ука. Вақтинг борми?

— Қанақа иш? — сўради Азамат. Қандай иш бўлиган тақдирда ҳам унга йўқ, дея олмаслигини билиб турса ҳам, бу гапни шунчаки айтиди-қўйди. Чунки Иброҳим авваллар ҳам бир-икки марта "буюртма" қилган, ҳақини ҳам анча ошириб берганди.

— "Юк" бор. Чортоққа, Ҳазратшоҳдаги мактаб ёнига олиб бориб берасан. Уша ерда сени кутиб олишади. Ҳақингни олдиндан оласан.

— Келишдик. "Юк"ни қаердан оламан? — "Гўзал"данам. Сени кутиб тураман. Ҳозир келавер.

— Яхши, ака. Ҳозир етиб бораман...

Ораддан ўн беш дақиқа ўтмай, Азамат айтилган манзилда ҳозир бўлди. Машина юкхонасига бешта қора полиэтилен пакетларга ўраллиб, устидан скотчланган қутилар жойлаштирилди.

— Боравер. Кўнғироқ қилиб қўяман, сени кутиб олишади.

Азамат Чортоқ туманидаги Ҳазратшоҳ қишлоғига келганида, уни Ботир ва Ҳошим исмли йигитлар кутиб олишди. Улар "юк"ни кўргач, энди уни Турк маҳалласи четига, яъни Ўзбекистон ва Қирғизистон Республикаси чегарасига олиб бориб бериши зарурлигини айтишди. Азамат рози бўлди. Чегара ҳудудига тўхтаб, юк-

хонани очишди.

— Мана шуларни маккапоа ортига беркитиб олиб бориш керак. Анави бола ҳам сизларга ёрдам беради, — деди Ботир Азаматга.

Шу пайт кўча бошида ҳуқуқ-тартибот органларининг машинаси кўрдинди. Тўртовлон талвасага тушиб қолишди.

— Қочиб керак. Қопларни ол, югур!..

Йигитлар қўлларига илинган пакетларини олиб, ўзларини ҳар томонга уришди. Аммо чегара пости хизматчиларидан қочиб қутула олмади. Улар жиноят устида қўлга тушишди. Қора полиэтилен пакетлардаги "юк" 844 минг 545 АҚШ доллари қийматидаги пул бўлиб, жиноятчилар уни ноқонуний равишда Қирғизистон Республикасига ўтказмоқчи бўлишган экан.

Суд томонидан судланувчиларнинг жиноий қилмишлари таҳлил этилиб, шунга яраша ҳукм чиқарилди. Унга кўра, судланувчи Иброҳим Ғиёсов, Азамат Арзиев, Ботир Мадраҳимов ҳамда Ҳошим Парпиев ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг тегишли моддалари билан жазога тортилди.

Ашвёий далил сифатида олинган, қиймати 1 млрд. 835 млн. 990 минг сўмдан ортиқ бўлган 844 минг 545 АҚШ доллари ҳамда жиноят қуроли деб топилган "Нексия" автомашинаси давлат ҳисобига ўтказилди.





Фуқаро Раҳима Жумаева муқаддам кўп миқдорда гиёҳвандлик воситаларини сотганини учун жиноят ишлари бўйича Наманган шаҳар судининг ҳукмига кўра 6 йил муддатга озодликдан маҳрум этилган эди. Жазонинг бир қисmini ўтагач, инсонларварлик тамойиллари асосида у 2012 йилда жазонинг қолган қисmini ўташдан шартли равишда озод қилинди.

## Қора қилмиш интиқоси

Фахриддин ДЖАМОЛОВ,

Тошкент шаҳар прокуратураси бўлими катта прокурори

Бирок бу аёл беш нафар фарзанднинг онаси бўла туриб, содир этган жинояти учун берилган жазо ва яратилган имкониятдан тўғри хулоса чиқармай, яна жиноят кўчасига кирди. Бу сафар у ўз жиноий режасини амалга ошириш учун турмуш ўртоғи Мансур Умаровни ҳам жалб қилади.

Эр-хотин ўзларига яна бир шерик топишди. "Кўр-кўрлик қоронғуда топади", деганларидек, улар муқаддам кўп миқдорда гиёҳвандлик воситаларини сотганини учун 10 йил муддатга озодликдан маҳрум қилиниб, айни дамда жазонинг қолган 3 йил-у 7 ойини ахлоқ тузатиш ишлари жазоси билан ўтаётган қариндошлари Шавкат Юсуповга муружаат қилишади. Қабих ниятда топишган учовлон ўзаро жиноий тил бириктириб, гиёҳвандлик воситаларини сотишга келишилади.

Режага кўра, Шавкат Юсупов уларни героин гиёҳвандлик моддаси билан таъминлаб туриши, эр-хотин эса харидор топиб, захри қотилни сотиши ва олинган даромадни ўзаро тенг бўлишлари лозим эди. Шу мақсадда Раҳима Жумаева таниши Ирина Бековага муружаат қилиб, 300 грамм героин борлигини, уни 30 минг АҚШ долларга сотишини айтди. Ирина бу таклифга розилик билдиргач, у бу хабарни турмуш ўртоғига ва Шавкатга etkазади.

Шавкат шу кунги ўзи истиқомат қилиб келган хонадонда героинга ўхшаш модда тайёрлайди. Режани амалга ошириш мақсадида Раҳима Тошкент шаҳрига келиб, Ирина билан учрашади. Унда героинни сотиб олиш учун 20 минг АҚШ доллари борлигига ишонч ҳосил қилгач, "мол"ни олиб келиш учун шерикларига телефон орқали хабар беради.

Шуқри, улар кўзлаган мақсадларига ета олишмади. Жиноий гуруҳнинг кирдикорларидан хабар топган ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ходимлари дарҳол воқеа жойига етиб келишди. Раҳима, унинг турмуш ўртоғи Мансур ва қариндоши Шавкат героин гиёҳвандлик воситасига ўхшаш моддани Ирина Бековага келишилган пул эвазига сотган вақтда ҳуқуқ-тартибот органлари ходимлари томонидан қўлга олинди.

Жиноят ишлари бўйича Чилонзор туман судининг ҳукми билан Раҳима Жумаева, Мансур Умаров ҳамда Шавкат Юсуповга тегишли жазо тайинланди.

## Оила инқироzi



Камолитдин АЛЛАБЕРГАНОВ,  
Хива туман прокурори,  
Ойбек ЖУМАНИЁЗОВ,  
«Huquq»

Ярим тунда эшик қаттиқ тақиллаганидан чўчиб уйғонган она эшик олдида қонга беланган ўғлини кўриб, хушини йўқотди. ...Она чиқиб кетгач, ярим соатлардан сўнг ўғил ҳам кўчага отланади. Ота эса ётоқхонага кириб ухлаб қолади.

Тунги соат 2:00 лар чамаси, маст ҳолда қайтиб келган ўғил ётоқхонадаги хонтахта ни тепиб, шовқин кўтаради. Ухлаб ётган отани ҳақоратлашга тушади. Ота кўзини очиб-очмай туриб, бикинига мушт тушади. Бундан унинг жаҳли чиқиб, хонтахта устида ётган пичоқни олиб, ўғлига ташланади. Ўғил ҳолсизланиб, ўтириб қолгач, ота унга ёрдам бериш учун ёнига боради, аммо ўғли гандираклаганча, кўчага чиқиб кетади. Қадамбой "Бор-е", дея ётоқхонага кириб, ухлаб қолади.

Бу пайтда ажали етганини ҳис қилгани учунми, ўғил онасининг ёнига ошиққан эди. Онасини кўриши билан хушидан кетиб, йиқилди. Она бироздан сўнг ўзига келди. Ўғли ҳали ҳушига келмаганини кўриб, нима гапни билдириш учун уйига югурди. Бирок, Қадамбой унинг саволларига жавоб бермас, уйқудан бошини кўтармасди.

Орадан кўп ўтмай, шифокорлар, сўнг ИИБ ходимлари етиб келишди. Ўғил жон таслим қилган эди...

Ичкиликбозлик бир оилани парокандаликка олиб келди. Отани ўғлининг қотилига айлантди. Онани фарзанд доғида оловга солди.

"Бир-икки пиёла ичган билан ҳеч нарса қилмайди", дея ароқ шишасини кўлга олаётганлар ўз инон-ихтиёридан, ақлу хушидан айрилиши ҳақида ўйлаб кўришармикан? Бу фоҳиа разолат ботқоғи қаршида турган айрим ёшларни ундан кутқариш учун сабоқ вазифини ўтай олармикан? Лекин биз буни жуда-жуда хоҳлардик. Атрофдагиларни огоҳликка даъват қилиш, иллатлардан узоқроқ яшашга чорлаш мақсадида ушбу фожиани қозғога туширдик. Бундан ўқувчилар тўғри хулоса чиқаришларидан жуда-жуда умидвормиз.

Бугунги глобаллашув жараёнлари дунёда бўлаётган муҳим янгилıklarлардан ўз вақтида хабардор бўлиб, турли соҳаларда эришилаётган ютуқларни ўрганишимизга, дунё билан тенг одимлаш учун тинимсиз изланишга ва турли муваффақиятларни кўлга киритишимизга сабаб бўлмоқда. Бироқ танганинг икки томони бўлгани каби бу ҳолат четдан ҳалқимизга ёт бўлган турли қарашлар ва одатларнинг ҳам кириб келишига сабаб бўлмоқдаки, бу барчамизни бирдай ҳушёр тортириши, огоҳликка ундаши шарт ва зарурдир.

Ана шундай одатлардан бири ичкиликбозликдир. Ҳалқимизда азалдан майпарастлик қоралangan. Бугун ҳам ёши улуг инсонлар спиртли ичимликлар истеъмол қилувчиларга нафрат билан қарайдилар. Бунинг боиси, ичкиликбозлик гиёҳвандлик каби инсон онгини заҳарлайди, ақлини издан чиқариб, саломатлигига хиддий зиён etkазади. Ичкиликка берилиш оқибатида соғлигидан айрилган ёки бевақт ҳаётдан кўз юмган кишиларнинг қисмати барчага бирдай сабоқдир. Қолаверса, бу жамият тараққиётига раҳна солувчи иллат саналади.

Ривоятлардан бирида айтилишича, бир маккор аёл мўмин-қобил йигитнинг олдида учта шарт қўйиб, биттасини бажаришни талаб қилади: май ичиш, зино қилиш, норасида гўдакни ўлдирish. Май ичишни энг зиёнсиз деб ҳисоблаган йигит алаҳхусус, учала гуноҳга ҳам қўл уради. Бу эса ичкилик инсон онгини заҳарлашдан далоятдир. Афсуски, кейинги пайтларда ичкиликка берилганлар орасида ёшлар кўпайиб бормоқда. Баъзан ота ва ўғлининг бирлигидея ароқ ичаётганини кўриб, ёқа ушлайсан киши. Менталитетимизга ёт бўлган, гуноҳ саналган бундай

ҳолатлар натижасида эса оғир ва кечирилмас қилмишлар, жиноятлар содир этилаётганлиги янада ачинарлидир.

Хивалик Қадамбой Қурбонov тўрт фарзанднинг отаси. Кичик ўғли Б.Қурбонov турмуш ўртоғи билан ажрашиб, ота-онаси билан яшайди. Ота ва ўғил отамлашиб туришни хуш кўришади. Уларнинг бу қилиғи турмуш ўртоғи А.Аллабергановага хуш келмайди. "Кўйинглар, шу одатингларни", дея ҳар қанча ёлворishi, қойишлари аллақачон ичкилик асирига айланиб улгурган ота ва ўғилга қор қилмай қўйган.

2014 йилнинг кеч қузида ҳам худди шундай манзара такрорланди. Қадамбой пешинда уйи яқинидаги дўкондан вино олиб келди. Кечки овқат пайтида ўғли билан бирга шишани бўшатishди. А.Аллаберганова "Ичшини бас қилинглар", дея уришганича, уйдан чиқиб кетди. Ахир, ичкиликни ичишадий-ю, оқибати ҳар доим жанжал билан тугайди. Кейинги пайтларда кичик ўғли кўп ичадиган бўлиб қолган. Ҳар сафар отаси билан уришади. Бу гал онасининг кўнгли бир нохушликни ҳис қилган эди, шундай бўлса-да, кўшини уйда яшовчи катта ўғлини кикига бориб, ўша ерда ётиб қолди.

## Тўғри йўлдан адашган талаба

Талаба — олтин давр. Узоқ тайёргарлик, тинимсиз ўқиб-ўрганишлар натижасида олий таълим даргоҳи талабаси бўлишдек бахтга мушарраф бўлганларга атрофдагиларнинг ҳава билан қарши бор гап. Сир эмаски, ҳар бир йигит-қизнинг кўнглида талабалikka иштиёқ барча нарсалардан устун туради. Чунки ёшликнинг бу бебаҳо даврида ёшлар ўз келажигига мустақкам замин ҳозирлайдилар.

Ўқитам Худойкулов ҳам шундай ниятлар билан Тошкент Ахборот технологиялари университети-нинг Қарши филиалига ўқишга кирган эди. Тўртинчи босқич талабаси бўлган бу йигит келгусида малакали мутахассис бўлиб етишиш учун вақтини фанларни пухта ўзлаштиришга сарфлаши лозим эди. Бироқ Ўқитам бу йўлни танламади. Ақсинча, у талаба бўлиш орзусида юрган ёшларни "ўқишга киритиб қўяман", деб алдаб, мўмай даромад топишни мақсад қилди.

Фуқаро Г.Аҳмедованинг талаба бўлиш орзусидаги ўғли А.Очилов дастлабки йил имтиҳонлардан ўта олмагач, 2014 йилда иккинчи бор ТАТУ Қарши филиалига ҳужжат топширди.

Г.Аҳмедова она сифатида ўғлининг ўқишга кириши учун барча нарсаларга тайёр эди. Имтиҳон арафасида атрофда ўқишга кириш билан боғлиқ мишмишлар анчагина болалаб, онанинг кўнгли шубҳа-гумонлар билан тўлиб боради.

Ана шундай кунларнинг бирида Г.Аҳмедова дугонаси Ж.Бегимова билан учрашиб қолди ва суҳбат ўқишга бориб тақалди. Шунда Ж.Бегимова куёви Ўқитам ТАТУ Қарши филиалининг битирувчиси эканлигини, қолаверса, унинг онаси ҳам шу университетда ишлашини айтиб, бу масалада улардан ёрдам сўраши мумкинлигини айтиб қолди. Дугонасининг бу гапи Г.Аҳмедовага умид бағишлади. Бироқ аввал тест натижаларини кутиб, кейин

вазиятга қараб иш кўришга қарор қилди.

Тест натижалари эълон қилинганда ўғлининг бу йил ҳам ўқишга қира олмаганини билган она бироз тушкунликка тушди. Шундай бўлса-да, умидини узмай, Ўқитам билан учрашиш ва ундан ёрдам сўраш учун ТАТУ Қарши филиалига келди...

Ўқитам унга ўғлини ўқишга киришининг бошқа йўллари ҳам борлигини билдириб, бу масалани онаси билан бирга ҳал қилишини айтди. Ўғли учун Г.Аҳмедова ҳамма нарсаларга тайёр эканлигини сезган она-бола унга фарзанди қўшимча шартнома асосида ўқишга киришига рози ёки норози эканлигини сўрайди. Бу таклиф Г.Аҳмедовага гўёки ўғли талабалikka қабул қилингандек таъсир кўрсатди. Ўзгалар ишончидан фойдаланиб, мўмай пул топиш иштиёғи Ўқитамга тинчлик бермади. Шунинг учун ҳам вазиятни қўлдан бермай, қўшимча шартнома асосида ўқишга киритиш эвазига Г.Аҳмедовадан 4500 АҚШ доллари сўрайди. 2014 йилнинг 12 ноябрь кунини Г.Аҳмедова Ўқитамга сўралган пулни беради.

Жамшид ХОЛИҚОВ,  
Қашқадарё вилоят прокурорининг  
катта ёрдамчиси

Ўқитам табиийки сўзининг устидан чиқа олмади. Г.Аҳмедова ўғли талабалikka қабул қилинавермагач, фарибгарнинг тузоғига илринганин англади. Ҳар гал пулни қайтаришини сўраб борганида, Ўқитам турли баҳоналарни рўқча қилишдан нарига ўтмасди. Шундан сўнг жабрдийда аёл Ўқитамнинг жиноий хатти-ҳаракатлари устидан ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга муружаат қилишга мажбур бўлди.

Жиноят ишлари бўйича Қарши шаҳар суди Ўқитам Худойкуловга фарибгарлик жинояти учун 3 йил-у 3 ой муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазосини тайинлади.

Ёшлиқда қилинган хато бир умрлик доғ бўлиб қолиши ҳеч гап эмас. Ўқитам бойликка учиб, фарибгарликка қўл ураётган бир пайтда унинг онаси нега ўғлини бу йўлдан қайтармади? Эндиликда бу каби саволлар она-боланинг кўнглидан қайта-қайта ўтаётган бўлса ажаб эмас.

## Диққат! Диққат! Диққат! Барча юридик ва jisмоний шахслар, шу жумладан, чет эл инвесторлари диққатига!

Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитасининг Тошкент шаҳар бошқармаси Инвестициявий ва ижтимоий мажбуриятлар қабул қилиниши шарти билан "нол" харид қийматида сотиладиган давлат активлари бўйича очiq танлов савдоларига таклиф этади.

### Танлов савдоларига қуйидаги давлат активлари қўйилади:

№	№	Объект номи	Жойлашган манзили	Балансда сакловчи	Илоравий мансублиги	Объектнинг тавсифи	Мажбуриятлар				
							Объектга қўрилган таъмир-яратилганликнинг умумий қиймати (млн. сўм)	Объектга таъмир-яратилганликнинг умумий қиймати (млн. сўм)	Объектнинг умумий қиймати (млн. сўм)	Инвестициянинг умумий қиймати (млн. сўм)	Объектга таъмир-яратилганликнинг умумий қиймати (млн. сўм)
<b>Тошкент шаҳар Бектемир туманида жойлашган объектлар</b>											
1	1	Қурилиши тугалланмаган бино ва ишоотлар	Бектемир тумани, Бинокор кўрғони	Бектемир туман ҳокимлиги	Тошкент шаҳар ҳокимлиги	Фундаментги бетон	46 000	Ишлаб чиқаришни ташкил этиш	3	250	
<b>Тошкент шаҳар Сергели туманида жойлашган объектлар</b>											
2	2	Собик 2-сонли давлат мева-сабзавот тайёрлов савдо базаси мулкый мажмуаси	Сергели тумани, Олтин Водий 2-тор кўчаси, 59-уй	Давлат рақобат қўмитаси Тошкент шаҳар бошқармаси	Давлат рақобат қўмитаси	Фундаментги бетон, деворлари гншт	170 000	Ишлаб чиқаришни ташкил этиш	3	300	
3	3	Қурилиши тугалланмаган турар жой биноси	Сергели тумани, Курувчилар мавзеси	"Ягона буюртмачи хизмати" ИК	Тошкент шаҳар ҳокимлиги	Фундамент темир-бетон	3 500	Турар жой биносини барпо этиш	2	10	
4	4	Қурилиши тугалланмаган турар жой биноси	Сергели тумани, Сергели 5-мавзеси	"Ягона буюртмачи хизмати" ИК	Тошкент шаҳар ҳокимлиги	Фундамент темир-бетон	3 500	Турар жой биносини барпо этиш	2	10	
5	5	Қурилиши тугалланмаган турар жой биноси	Сергели тумани, Курувчилар мавзеси, Хонобод кўчаси	"Ягона буюртмачи хизмати" ИК	Тошкент шаҳар ҳокимлиги	Фундамент темир-бетон	4 000	Турар жой биносини барпо этиш	2	10	

Инвестиция киритиш майданида яратилган иш ўринлари, ишлаб чиқариш ёки хизмат кўрсатиш йўлга қўйилгандан сўнг, кейинги 1 йил давомида сақланади.

Танловда голиб деб топилган талабгор шартнома имзолангандан кейин 30 кун мuddат ичида танлов объектини муस्ताқил баҳоловчи ташкилот томонидан баҳолаб, бунда баҳолашга кетадиган сарф-харажатлар танлов голибни томонидан қопланади.

Инвестиция киритиш шарти билан "нол" харид қийматида хусусийлаштиришда инвестор томонидан инвестиция киритиш мuddати тугаб, ишлаб чиқариш йўлга қўйилгандан сўнг, хусусийлаштирилган объектнинг 60 фоизидан кам бўлмаган худуди (бино ва ишоотлар) ишга туширилган ва ишлаб чиқариш билан банд бўлган бўлиши лозим.

Танлов савдолари натижалари бўйича голиблик баённомаси имзоланган санадан бошлаб 20 кундан кечикмай олди-сотди шартномаси тузилади.

Танловда қатнашиш учун озми муҳрлаб қўйилган таклифлар (конвертларда) ушбу эълон берилган пайтдан бошлаб ҳар иш кунлари 9:00дан 18:00 гача қабул қилинади ҳамда 2015 йил 3 июль 18:00да тўхтаб қолган ва танлов бўлиб ўтмаганда оммавий ахборот воситаларида олдиндан эълон қилинган санасидан ва конвертларни очиш вақтидан икки иш кунли олдин тўхтаб қолган.

Талабгорларнинг таклифлари билдирилган конвертлари 2015 йил 7 июль кунли соат 15:00да Тошкент шаҳар ҳокимлиги биносининг 2-қаватдаги мажлислар залида очилади, шунингдек, танлов савдоси ушбу кунли бўлиб ўтмаган тақдирда, такрорий савдолар ҳар ойнинг биринчи ҳамда учинчи сешанба кун-

лари соат 15:00да бўлиб ўтади.

Танлов шартлари ва қўшимча маълумотларни олиш мумкин бўлган манзил: 100160, Тошкент шаҳри, Миробод тумани, А.Темур шоҳ кўчаси, 16 а-уй манзилида жойлашган Давлат рақобат қўмитаси Тошкент шаҳар бошқармаси.

Танловда қатнашиш учун талабгор ёки унинг ваколатли вакили шахсан ёхуд почта орқали худудий танлов комиссиясининг ишчи органига танлов тўғрисидаги хабарномада белгиланган мuddатда танловда қатнашиш учун қуйидаги ҳужжатларни илова қилган ҳолда икки нусхада буюртманомаси тақдим этади:

— танловда қатнашиш истаги билдирилган ариза;  
— нодавлат юридик шахслар учун — давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси, таъсис ҳужжатларининг нусхаси ҳамда ваколатли вакилнинг танловда қатнашиши учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома, унинг шахсини тасдиқловчи ҳужжатнинг нусхасини илова қилган ҳолда;  
— jisмоний шахслар учун — паспорт нусхаси, танловда ваколатли вакил қатнашганда, шунингдек, қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома, унинг шахсини тасдиқловчи ҳужжатнинг нусхасини илова қилган ҳолда;

— икки нусхадаги муҳрланган конвертга солинган танлов ҳужжатларига мувофиқ тузилган танлов таклифи, унда қуйидагилар бўлиши керак:  
бизнес-режа ва уни бажариш, асбоб-ускуналар етказиб бериш (назарда тутилган бўлса) мuddатлари, ишлаб чиқариш режалаштирилаётган маҳсулот турлари ёхуд кўрсатиладиган хизматлар рўйхати ва улар-

нинг рақобатбардошлилиги, ҳамашё, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, мавжуд асбоб-ускуналардан ва ишлаб чиқариш майдонларидан фойдаланиш табдиллари, қутилаётган иқтисодий самара кўрсатилган бизнес-режа, шу жумладан, инвестиция киритиш режаси;

инвестиция мажбуриятларининг таклиф этилаётган суммаси, инвестициявий ва ижтимоий мажбуриятларнинг тури, мuddати ва уларни бажариш, шу жумладан, давлат мулк объектини ёки унинг худудидан ҳужжали жиҳатидан фойдаланиш шартлари;

Талабгорнинг молиявий жиҳатдан тўловга қодирлигини ва (ёки) тегишли тармоқда илгари амалга оширилган инвестиция лойиҳаларини тасдиқловчи ҳужжатлар.

Тақдим этилган ҳужжатларнинг барча варақлари талабгорнинг муҳри ва имзоси билан тасдиқланган бўлиши керак.

**Мурожаат учун манзил: 100160, Тошкент шаҳар, Миробод тумани, А.Темур шоҳ кўчаси, 16 а-уй. Маълумот учун телефонлар: 233-35-08, 233-22-83, 233-74-72. Факс: 233-74-72. Интернет тармоғидаги веб-сайт: www.gkktashkent.uz.**

Хурматли тадбиркорлар ва ишбилармонлар! Савдоларни ўтказиш жараёнида қонун билан қўрилган танлов ҳуқуқларининг бузилган тақдирда, Давлат рақобат қўмитасининг 259-21-37 ёки Тошкент шаҳар бошқармасининг 233-21-52 рақамли Ишонч телефонларига, шунингдек, Тошкент шаҳар ҳокимлигининг 233-78-23 телефон рақамларига хабар беришингиз сўралади.

**Савдоларга марҳамат қилинг!**

Хизматлар лицензияланган

## «EFFECT REAL GROUP» масъулияти чекланган жамияти барча тадбиркорлик субъектларини, шу жумладан, кичик бизнес вакиллари ҳамда хусусий тадбиркорларни очiq танлов савдоларига таклиф этади

**Савдога Ўзбекистон Республикаси Вазирлиги Маҳкамасининг 25.05.2011 йилдаги 147-сонли қарори ва Кува туман ҳокимининг 13.05.2015 йилдаги 27ф ва 28ф-сонли ҳамда 18.05.2015 йилдаги 30ф-сонли фармойишларига асосан тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун юридик ва jisмоний шахсларга қуйидаги ер участкаларининг доимий фойдаланиш ҳуқуқи танловга қўйилмоқда.**

1. Кува тумани, Акбаробод ҚФЙ, Дамариқ қишлоғида "Ошхона" биноси куриш учун курилиш ости ер майдони 150,0 кв.м. ва ободонлаштиришга 50 кв.м., жами 200,0 кв.м.дан иборат ер участкасининг доимий фойдаланиш ҳуқуқи. Ҳуқуқнинг минимал қиймати 987 372 сўм.  
2. Кува тумани, Акбаробод ҚФЙ, Дамариқ қишлоғида "Ошхона" биноси куриш учун курилиш ости ер майдони 300,0 кв.м. ва ободонлаштиришга 100 кв.м., жами 400 кв.м.дан иборат ер участкасининг доимий фойдаланиш ҳуқуқи. Ҳуқуқнинг минимал қиймати 1 974 744 сўм.

3. Кува тумани, Янгиқишлоқ ҚФЙ Қўрғона МФЙ, Чинобод қишлоғида "Савдо маиший хизмат кўрсатиши" шохобчаси куриш учун курилиш ости ер майдони 400,0 кв.м. ва ободонлаштиришга 100,0 кв.м., жами 500,0 кв.м.дан иборат ер участкасининг доимий фойдаланиш ҳуқуқи. Ҳуқуқнинг минимал қиймати 2 594 772 сўм.

4. Кува тумани, Намуна ҚФЙ, Қорақум МФЙ, Қорақум қишлоғида "Мини футбол майдончаси" куриш учун курилиш ости ер майдони 1000,0 кв.м. ва ободонлаштиришга 200,0 кв.м., жами 1200 кв.м.дан иборат ер участкасининг доимий фойдаланиш ҳуқуқи. Ҳуқуқнинг минимал қиймати 1 375 920 сўм.

5. Кува тумани, Баҳор ҚФЙ, Сойкелди МФЙ, Сойкелди қишлоғида "Исиқхона" ва савдо дўкони, маиший хизмат кўрсатиш шохобчаси биноси куриш учун курилиш ости ер майдони 1200,0 кв.м.

ва ободонлаштиришга 300 кв.м., жами 1500 кв.м.дан иборат ер участкасининг доимий фойдаланиш ҳуқуқи. Ҳуқуқнинг минимал қиймати 3 236 004 сўм.

6. Кува тумани, Ифтихор ҚФЙ, Суфи МФЙ, Суфи қишлоғида "Савдо ва маиший хизмат кўрсатиши" шохобчаси биноси куриш учун курилиш ости ер майдони 200,0 кв.м.дан иборат ер участкасининг доимий фойдаланиш ҳуқуқи. Ҳуқуқнинг минимал қиймати 1 240 056 сўм.

7. Кува тумани, Байналминвал ҚФЙ, Қалинуғстин МФЙ, Қалинуғстин қишлоғида "Савдо ва маиший хизмат кўрсатиши" шохобчаси биноси куриш учун курилиш ости ер майдони 200,0 кв.м.дан иборат ер участкасининг доимий фойдаланиш ҳуқуқи. Ҳуқуқнинг минимал қиймати 1 240 056 сўм.

8. Кува тумани, М.Хасанов МФЙ, М.Хасанов кўчасида "Мебель ишлаб чиқариш чеки" ва савдо дўкони, маиший хизмат кўрсатиш шохобчаси биноси куриш учун курилиш ости ер майдони 800,0 кв.м. ва ободонлаштиришга 200 кв.м., жами 1000 кв.м.дан иборат ер участкасининг доимий фойдаланиш ҳуқуқи. Ҳуқуқнинг минимал қиймати 5 189 544 сўм.

9. Кува тумани, Гулобод МФЙ, Зиёкор кўчасида "Гўзаллик саломи" ва маиший хизмат кўрсатиш шохобчаси биноси куриш учун курилиш ости ер майдони 400,0 кв.м. ва ободонлаштиришга 200 кв.м., жами 600 кв.м.дан иборат ер участкасининг доимий фойдаланиш ҳуқуқи. Ҳуқуқнинг минимал қиймати 2 709 432 сўм.

10. Кува тумани, Гулобод МФЙ, Зиёкор кўчасида "Тўйхона" биноси куриш учун курилиш ости ер майдони 1000,0 кв.м.дан иборат ер участкасининг доимий фойдаланиш ҳуқуқи. Ҳуқуқнинг минимал қиймати 6 200 280 сўм.

Мажбуриятнинг бошланғич ҳажми Кува тумани архитектура ва курилиш бошқармаси томонидан тайёрланган шаҳарсозлик топшириғи асосида белгиланади. Шаҳарсозлик топшириғи нусха-

си талабгорларга танлов ҳужжатлари билан бирга тақдим этилади.

Талабгорлардан буюртманомаларни қабул қилиш билдиришнома матбуотда эълон қилинган кундан бошланади ва 2015 йил 6 июль кунли тўхтаб қолган.

Талабгорларнинг конвертлари Кува туман ҳокимлиги биносига 2015 йил 7 июль кунли соат 11:00да очилади ва шу кунли соат 16:00да мажбурий ҳокимлик биносига таклиф энг яхши деб эътироф этилган талабгор голиб деб топилди.

Ер участкасига бўлган чекланган (мажбуриятлар олинган) ҳуқуқлар мавжуд эмас.

Талабгорлар танлов ҳужжатларини олиш ва ер участкасига бўлган ҳуқуқнинг бошланғич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдордаги закалат пулини "Талабгор" ва "Савдо ташкилотчи"си ўртасида закалат шартномаси тузилгандан сўнг "Савдогарбанк" Фарғона вилоят бўлимидаги МФО: 00500, СТИР: 302128329, 202080000704943278001 х/р.га тўлашлари керак.

Талабгорлар танлов ҳужжатларини энг кам ойлик иш ҳақининг бир баробари миқдордаги ҳақ эвазига олади.

Талабгорлар буюртманомаси билан бирга қуйидаги ҳужжатларни икки нусхада тақдим этади:

— юридик шахслар — давлат рўйхати-

дан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси, ваколатли вакилнинг шахсини тасдиқловчи ҳужжат нусхаси ва белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома;

— jisмоний шахслар — паспорт нусхаси (якка тадбиркор сифатида фаолият юритилаётган jisмоний шахслар давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома нусхаси), ваколатли вакил қатнашган тақдирда, шахсини тасдиқловчи ҳужжатнинг нусхаси, белгиланган тартибда расмийлаштирилган ишончнома;

— танлов ташкилотчасига закалат тўланганлиги тасдиқловчи тўлов ҳужжатидан нусха;

— танлов ҳужжатлари талабгорларга мувофиқ тузилиб, муҳрланган конвертларга жойлаштирилган икки нусхадаги танлов таклифлари.

Тақдим этилган ҳужжатларнинг барча варақлари талабгорнинг имзоси, агар талабгор юридик шахс бўлса, унинг муҳри ва ваколатли шахсининг имзоси билан тасдиқланган бўлиши керак.

Танлов ҳужжатларини олиш учун савдо ташкилотчисининг манзили: Фарғона шаҳар Аҳмад Фарғоний кўчаси 43-уй 24-хона.

Тел: +99895 404 54 84. Веб-сайт: www.effect.uz. Лицензия RR-0094.

Хизматлар лицензияланган

### Ўтганларнинг охираги обод бўлсин

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги СВОЖДЛҚК департаменти жамоаси департамент бўлим бош тафтишчиси Бахтиёр Ходжияева акаси

**Баҳром ХОДЖИЕВ**нинг

вафот этганиги муносабати билан чуқур ҳамдардлиқ билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги СВОЖДЛҚК департаменти жамоаси департаментининг Жиззах туман бўлими бошлиғи Даврон Маҳрамовга отаси

**Қодир МАҲРАМОВ**нинг

вафот этганиги муносабати билан чуқур таззия изҳор қилади.



# Юрт келажагига дахлдорлик ҳисси билан



Ўзбекистоннинг тараққиёт, ривожланиш йўлига теран назар ташлар эканмиз, Муҳтарам Юртбошимиз томонидан илгари суриланг босқичма-босқич ўтиш тамойили нақадар асосли ва ўз вақтида тўғри танланган йўл эканлигини бугун ҳаётнинг ўзи тасдиқлаб турибди. Қай бир соҳа ёки тармоққа қарамаган, ана шу тамойилга асосланган ҳолда илмалаётганигини кўрамиз.

Биргина кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг юртимизда ривожланиш стратегиясига қараганда ҳам буни аққол сезиш мумкин.

Ўзбекистон дастлаб мустақилликни кўлга киритган давр билан бугунни мул-лако солиштириб ёки таққослаб бўлмайди. Утган давр мобайнида бошқа соҳалар қатори ушбу тармоқда ҳам ул-кан ислохотлар амалга оширилди ва бу жараёнлар жадал давом этапти.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг яқинда эълон қилинган "Хусусий мулк, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш, уларни жадал ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони ҳам юртимизда тадбиркорликни ривожлантиришдаги муҳим қадамлардан бири бўлди, дейиш мумкин.

Фармон билан яқиндан танишиб, тўб моҳиятини англаган киши юртимизда хусусий мулкка бўлган эътибор, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик орқали мамлакатни тараққиёт элтиришга бўлган талаб тобора кучайиб бораётганлигини англайди.

Ушбу Фармонда шу қадар кўп имтиёзлар белгилаб берилганки, беҳитёр соҳа вакилларига ҳавасинг ортаверади.

Айтайлик, коллеж битирувчиси тадбиркорлик билан машғул бўлиб, ўзи каби тенгдошларидан уч нафарини иш билан таъминласа, 12 ой мобайнида солиқлардан озод қилиниши тайин этилган. Ёки яқка тартибдаги тадбиркорларга яна қўшимча уч кишигача ишчи ёллаш имконияти берилган...

Бундай имтиёз ва имкониятлар Фармоннинг асосини ташкил этади. Хар бир бандида тадбиркорларга ана шундай эркинлик эшиклари очиб берилган.

Шунингдек, Фармонда тадбиркор-

ларни қўллаб-қувватлаш, уларга етар-лича имкониятларни яратишда қатор ташкилот ва муассасаларга ҳам масъу-лият юкланган.

Бу жараёнларда молия муассасала-ри, хусусан, тижорат банклари ҳам фаол иштирок этиши белгилаб қўйилган.

Бугун Юртбошимизнинг ана шу му-ҳим аҳамиятга эга Фармонларидан ке-либ чиқиб, "Агробанк" акциядорлик ти-жорат банки ҳам ўз дастурий режаси-ни ишлаб чиқиб, бу борадаги ислохот-лар кўламини янада кенгайтириш йўли-да изланишларни давом эттирмақда. Шу боис банкнинг миқозлари сафи тобора кенгайиб, унга бўлган ишонч янада ортмоқда.

Буни биргина банкнинг Қашқадарё вилоят бошқармаси фаолияти мисоли-да ҳам кўришимиз мумкин.

Ушбу воҳа азалдан деҳқон-у тадбир-корлар юрти саналган. Кўл қадоғи-ю пешона тери кишилар рўзгорига бара-ка киритган, хумлар мой билан этга тўлган.

Бугун тадбиркор-у деҳқоннинг орзу-ҳаваслари бўлакча. Бой бўлсам, халққа нафим тегса, кўприк курсам, йўл сол-сам, фарзандлар камолини кўриб, элга тўй берсам, дейди.

Қашқадарёда ана шундай бой-бадав-лат, эл-юрт корига ярашни ният қилган ишбилармонлар сафи тобора кенгай-иб бораёпти.

"Агробанк" томонидан ана шундай тадбиркорларга жорий йилнинг ўтган даври мобайнида жами 132 миллиард сўм кредит ажратилди.

— Бугун тадбиркор бўлиш учун ки-шида озгина хафсала ва иштиёқ бўлса бас, — дейди "Геолог маскани" масъу-лияти чекланган жамияти раҳбари Ан-вар Елубоев. — Сабаби, ортиқча овора-гарчиликлар, сарсонгарчиликларга у-рамайсиз. Эндиликда тадбиркор сифа-

тида рўйхатдан ўтиш учун ҳам битта жойда ишингиз битади. Бу ҳақда Президентимизнинг тадбиркорлар-нинг фаолиятини ривожлантириш йўлидаги тўсиқларни бартараф этишга қаратилган Фармонида ба-тафсил баён этилган.

Мен ҳам ушбу Фармондан руҳла-ниб банкдан кредит олдим. Ушбу маблаг ҳисобидан балиқчиликни йўлга қўйдик. Беш нафар кишини иш билан таъминладик.

Эндиликда режаларим, орзула-рим бисёр. Ишимни кенгайтирмоқчи-ман. Кўшимча тармоқларни ҳам ташкил этиш ниятим бор. Қайта ишлашни йўлга қўйиб, тайёр маҳсулотни экспорт қилишни ҳам дилимга тукканман. Ишо-наманки, бу йўлда Агробанк менга дои-мо қўшқанот бўлади.

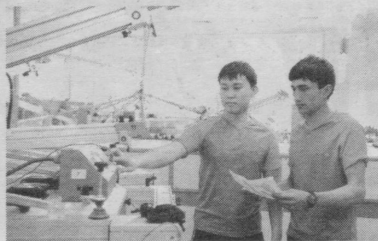
Албатта, шу ўринда муҳим бир маса-лага ҳам эътибор қаратиш лозим. Банк-нинг ишончини оқлаш, унинг сигналган миқозига айланиш учун олинган кре-дитларни ўз вақтида қайтариш муҳим аҳамиятга эга.

Мен ҳам шунга катта эътибор қарата-ман. Кредитни ўз вақтида қайтариб кел-моқдаман. Бу менинг келгусидаги фа-олиятимда муҳим рол ўйнайди.

Бугун тадбиркорлар сафи ёшлар билан тобора кенгайиб бораётгани яна-да қувонарлидир. Айниқса, коллеж би-тирувчиларининг бу тармоққа жалб қилинаётгани ва уларга имтиёз ва им-кониятлар яратилаётгани тадбиркор-ликнинг келажаги нақадар порлоқ эканлигиндан далолат беради.

Банкнинг Қашқадарё вилоят бошқар-маси томонидан шу йилнинг ўзида 44 нафар битирувчига 257 миллион сўмга яқин кредит берилди. 45 нафар ёшлар ишли бўлди.

— Ён-агрофимдаги тадбиркорларга ҳавас қилиб юрардим, — дейди банк-нинг Шахрисабз филиали мижози Сан-жар Қурбонов. — Ўйда иссиқхона таш-кил қилиш учун беш миллион сўм кре-дит олдим. Ҳозир ишларни бошлаб юбордим. Яқинда дастлабки ҳосилни оламан. Келгусида чорвани кўпайти-риш ниятим бор. Сутни қайта ишлаш цехи ташкил этишни ҳам режалаштир-ганман. Бироқ холва, деган билан оғиз



чучимайди. Унинг учун ҳаракат қилиш, интилиш лозим. Айниқса, давлатимиз шундай имконият ва имтиёз бераётган-да бу ишончли доим оқлаш керак.

Тармоқда оилавий тадбиркорнинг ўрни алоҳида. Вилоятда тадбиркорлик-нинг бу турини танлаб, рўзгор тебра-таётган оилалар сони ҳам кун сайин кўпайиб бормоқда. Айниқса, кичик-ки-чик корхона ва цехлар ана шу тадбир-корлик тузилмалари ҳиссасига тўғри келаяпти.

Жумладан, Чироқчи филиали мижо-зи "UMID KELAJAKGA QADAM" оилавий корхонасида ҳам металл қайта ишлаш берилди, шлакоблок ишлаб чиқарила-ди. Банк томонидан бунинг учун 45 мил-лион сўм кредит ажратилган.

Жорий йилнинг шу даврига қадар ана шундай 69 та оилавий тадбиркорга 470 млн. сўм кредит ажратилди. Натижада 74 та янги иш ўрни барпо этилди.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркор-лик субъектлари фаолиятини йўлга қўйиш ва ривожлантириш мақсадида мингдан зиёд миқозларга жами 33 мил-лиард сўм банк кредитлари ажратил-ди. Шу ҳисобдан 121 та янги иш ўрни яратилди.

Тадбиркорлик ҳам юртининг, халқнинг келажагини белгиловчи муҳим омил-лардандир. Шу боис уни ривожланти-риш ва қўллаб-қувватлаш ҳам биримиз-дан фидойиликни талаб этади.

"Агробанк"нинг хар бир ходими ана шу ақидага амал қилган ҳолда иш кўра-ётганлиги шубҳасиз. Ақс ҳолда банк миқозлари сони бугунгидек ортмасди, ишонч бўлмасди.

Хайрулла ХОЛТЎРАЕВ  
Хизматлар лицензияланган



## Ҳурматли тадбиркорлар! «Асака» банк

"Export Import Bank of Korea" (Корея Республикаси), "Commerzbank AG" (Германия) ва "Landesbank AG" (Германия) кредит линиялари маблағлари ҳисобидан тадбиркорлик субъектларининг инвестицион лойиҳалари-ни молиялаштириш бўйича аризалар қабул қилаётганлигини маълум қилади.

Кредитларни расмийлаштиришнинг асосий шартлари:

Лойиҳалар	Саноат ёки қишлоқ хўжалиги соҳасида экспортбоп маҳсулотлар ишлаб чиқаришга мўлжалланган янги ишлаб чиқаришларни ташкил этиш, кенгайтириш ва/ёки амалдаги ишлаб чиқаришларни реконструкция қилиш.
Қарздор	«Export Import Bank of Korea» (Корея Республикаси) кредит линияси бўйича: — Корея Республикаси капитали иштирокида ташкил этилган компаниялар; — Ўз маҳсулотлари ёки хизматларини Корея Республикаси капитали иштирокида ташкил этилган компанияларга сотувчи ёки Корея Республикаси капитали иштирокида ташкил этилган компанияларнинг маҳсулотлари ва хизматларини сотиб олувчи компаниялар. «Commerzbank AG» (Германия) ва «Landesbank AG» (Германия) кредит линияси бўйича: — Ўзбекистон Республикаси резидентлари – хусусий кичик корхона, қўшма корхона, акциядорлик жамиятлари.
Кредит мақсади	«Export Import Bank of Korea» (Корея Республикаси) кредит линияси бўйича: Корея Республикаси капитали иштирокида ташкил этилган компаниялар учун: — асбоб-ускуналар сотиб олиш ва ўрнатиш; — стратегик инвестициялар. Корея Республикаси капитали иштирок этмаган компаниялар учун: — асбоб-ускуналар сотиш ва хизматлар кўрсатиш; — асбоб-ускуналар ва хизматларни сотиб олиш. «Commerzbank AG» (Германия) ва «Landesbank AG» (Германия) кредит линияси бўйича: — Импорт асбоб-ускуналар ва технологияларни сотиб олишни молиялаштириш ҳамда ишчи капитални шакллантириш харажатларини қошлаш.

Қўшимча маълумотлар учун телефонлар: (+99871) 120-81-77, 120-82-98,  
120-82-66, 120-82-29.

"Асака" банк — тадбиркорлик тараққиётининг мустаҳкам таянчи!



# Мағлубият билан бошлашди

Янги Зеландияда старт олган ёшлар ўртасида бўлиб ўтаётган жаҳон чемпионатида Ўзбекистон ёшлар терма жамоаси ҳам ўз иштирокчини бошлади. Аммо афсуски, бу иштирокнинг бошланғич қувонарли бўлмади. Гондурас ёшлар терма жамоасига қарши майдонга чиққан Равшан Хайдаров шогирдлари мурасасиз кечган ўйинда рақибларига имкониятни бой бериб қўйишди.

қасига келиб эса ҳисоб 2:0 кўринишига етди. Уша вазиятда дарвозабон ва ҳимоячиларимизнинг сусткашлиги панд берди.

Иккинчи голдан кейингина футболчиларимиз ўзларини биров кўлга олиб, вазиятни ўнглашга киришишди. Натижада Достонбек Ҳамдамов 30-дақиқада рақиб дарвозасини ишғол қилиб, ҳисобни қисқартиришга эришди.

Ўйиннинг иккинчи бўлими ҳам Гондурас ёшлар терма жамоасининг фаоллиги билан бошланди. Натижада

рақиблар яна жарима зарбаси ишлаб олиш учун ҳаракат қилишди ва бу имкониятдан максимал даражада фойдаланишди.

Ўйиннинг 80-дақиқасига келиб, Забиҳулло Уринбоевнинг тўп оширишидан сўнг Элдор Шомуродов гол уриб, ҳисобни 2:3 кўринишига олиб келди. Голдан рухланган вакилларимиз бор кучлари билан олдинга интилишди. Бироқ гондурасликлар қарши ҳужумдан унумли фойдаланиб қолишди. Ўйинга кўшиб берилган дақиқаларнинг бирин-

чисида рақиблар икки тўп фарқи билан олдинга ўтиб олган бўлса, сўнгги дақиқаларгача кураш олиб борган Равшан Хайдаров шогирдлари ҳисобни яна қисқартиришди. Бироқ бу гол жамоамизни мағлубиятдан сақлаб қола олмади.

Шу тариқа, Ўзбекистон ёшлари гуруҳдаги дастлабки ўйинда мағлубиятга учрашди. Олдинда ёшларимизни жуда оғир учрашув кутиб турибди. Биринчи турда рақиблари дарвозасига нақд саккизта гол урган Германия ёшлар терма

жамоасига қарши баҳс олиб бориш осон кечмаслиги таяйин. Аммо ҳали ҳам биринчи ўйиндаги хатоларни тўғрилаш имкони бор. Шундай экан, ёшларимиздан номдор рақибга қарши кечадагидан баҳса муносиб ўйин ва керакли натижа кутиб қоламиз.

Ўзбекистон (U-20) — Гондурас (U-20) 3:4

Голлар: Д.Ҳамдамов (30), Э.Шомуродов (80), З.Уринбоев (90+5) — Бенавидес (4), Рохез (20), Алварес (50), Рохез (90)



## Блаттер терговга чақирилиши мумкин

ФИФА президенти Йозеф Блаттер ва яна тўққиз нафар юқори лавозимдаги шахс яқин вақтлар ичда Швейцария полицияси томонидан терговга чақирилиши мумкин.

Тергов жараёни 2018 ва 2022 йилги жаҳон чемпионати мезбонларини аниқлаш вақтида йўл қўйилган эҳтимолий қонунбузарликлар борасида бўлиши мумкин. Хабар қилинишича, бу борада суриштирув ишлари 2010 йилда бошланган.

Эслатиб ўтамиз, Блаттер 1998 йилдан ФИФАни бошқариб келади ва у жорий йилнинг 29 май санасида бешинчи марта ушбу лавозимга сайланган эди. Сайловга бир неча кун қолганида эса ФИФАнинг етти нафар юқори лавозимдаги мутасаддилари коррупцияга алоқадорликда қамоққа олинганлар.

Шунингдек, порахўрлик билан боғлиқ янги тафсилотлар ҳам пайдо бўлмоқда. Хабар қилинишича, 2008 йилда ФИФА бош котиби бўлиб фаолият олиб борган Жером Вальке ташиқил вице президенти Жек Уорнерга тегишли бўлган қорхонанинг ҳисоб рақамига 10 миллион доллар ўтказиб берган. Бу пуллар ФИФА ҳисобидан олинган. Шу билан бирга айтилишича, Вальке бу пуллар пора сифатида ишлатилганидан беҳабар бўлиши мумкин.

Шу ўринда таъкидлаб ўтиш лозим, ушбу фактлар ФИФА президенти Йозеф Блаттерга нисбатан ишончга путур етишига сабаб бўлиши эҳтимолдан холи эмас.

Жорий мавсумда Италия чемпионлиги ва кубогини кўлга киритган, кўпчилик учун кутилмаганда Европа чемпионлар лигаси финалига қаар етиб келган Туриннинг "Ювентус" клуби ҳужум чизигини кучайтириш мақсадида Англиянинг "Манчестер Юнайтед" клуби ҳужумчиси Робин ван Персига қизиқмоқда.

## «Ювентус» ван Персини таклиф этмоқчи



Хабарга кўра, "МЮ" голландиялик форвард ўрнига бошқа бир ҳужумчи харид қилинсагина ван Персини қўйиб юборади. Тахминларга кўра, "Манчестер Юнайтед" Италиянинг "Наполи" клубидан Гонсало Игуаинни сотиб олмақчи.

Эслатиб ўтамиз, туринликлар таркибида айни вақт "Манчестер Юнайтед" клубининг икки соқат футболчиси — Карлос Тевес ҳамда Патрис Эвра фаолият олиб боришмоқда.

## Роберто Карлос Қатар клубини бошқаради



Бразилия терма жамоасининг соқат футболчиси Роберто Карлос Қатарнинг "Ал-Арабий" жамоасини бошқариши мумкин. Мураббий билан 3 йиллик шартнома имзоланиши кутилмоқда.

— "Ал-Арабий" клубига катта мақсадлар билан йўл олаётган. Жамоа олдида жиддий вазифалар қўйилган. Яхши жамоа тузиш учун ўйинчи ва мураббий сифатида орттирган тажрибамга таянманан", — дейди Карлос.

Эслатиб ўтамиз, бунгача Роберто Карлос Туркиянинг "Сивасспор" ва "Акхисар Беледиеспор" клубларини бошқарган.

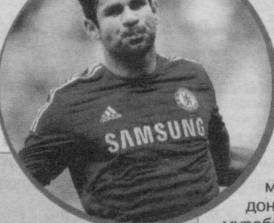
## Мукофот пуллари ололмайд



Украина ОАВларининг хабар қилишича, "Днепр" жамоаси Европа лигаси финалига чиққани учун олиши лозим бўлган 9 миллион еврони қурилиш компаниясидан қарзи борлиги сабабли олмайдиган бўлди.

Швейцария судининг қарорига кўра, барча пуллар клуб стадиони — "Днепр-Арена"ни қурган немис компанияси ҳисоб рақамларига йўналтирилади.

## Диего Коста «Атлетико»га қайтмоқчи



Англиянинг "Челси" клуби ҳужумчиси Диего Коста ёзда жамоани тарк этиб, соқат клуби — "Атлетико" Мадридга қайтмоқчи. Бу ҳақда "Марса" наشري хабар бермоқда.

Маълумотларга кўра, бунинг учун Коста ойлик маошининг қамалишига ҳам рози. Диегога лондонликлар сафида ўйнаш ёқди, у бош мураббий Жозе Моуриньо билан ҳам жуда яхши муносабатда. Фақат футболчи Мадриддаги ҳаётни ва таомларни соғингани хабар қилинапти. Лондондаги бир хиллик уни эриктириб юборган кўринади.

Аммо "Челси" клуби Диего Коста билан хайрлашмоқчи эмас. Клуб бош мураббийи Жозе Моуриньо Испания терма жамоаси ҳужумчисининг Лондонда қолишини истамоқда ва уни жамоанинг бир қисми деб ҳисобламоқда.

Эслатиб ўтамиз, Коста жамоаси билан бирга жорий мавсумда Англия чемпионлигини кўлга киритди.

Интернет хабарлари асосида Мақсудали ҚАМБАРОВ тайёрлади

**Huquq**  
yuridik gazeta  
Muassis:  
O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi

Bosh muharrir:  
**Jahongir MAKSUMOV**  
Tahrir hay'ati:  
Hakimboy HALIMOV (Bosh muharrir o'rinbosari)  
Muxtor ZOIROV  
Gulnoza RAHIMOVA  
Baxtiyor NAZAROV  
Kamoliddin ASQAROV (mas'ul ko'rib)

Tahririyat manzili:  
Toshkent shahri, Yahyo G'ulomov ko'chasi, 66-uy.  
Telefon: 233-98-40, Faks: 233-10-53, 233-64-85  
E-mail: huquq@huquq-gazeta.uz  
Gazeta haftaning payshanba kuni chiqadi. Sotuvda kelishilgan narxda

Tahririyatga kelgan qo'yilmalar taqdir qilinmaydi va egalargacha qaytarilmaydi. Muallif fikri tahririyat nuqtai nazaridan farqlanishi mumkin.  
«HUQUQ» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.  
□ — tijorat materiali.  
Nashr ko'rsatkichi 231

Buyurtma s-3078. 47 374 nusxada bosildi. Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terildi va sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.  
Nabvatchi muharrir: M.DUSIYAROVA  
Sahifalovchi: S.BABAJANOV  
Nabvatchi: O.'DEHQONOV  
Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00. Topshirildi: 20.00 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matbuot va axborot agentligida 2009-yil 12-oktabrda 0188-raqam bilan ro'yxatga olingan.  
ISSN 2010-7617  
9 772010 761004